

เอกสารวิชาการฉบับที่ ๗/๒๕๕๘

Technical Paper No. 7/2015

ปัจจัยทางเศรษฐกิจ และสังคม ที่มีต่อทัศนคติในการจัดการประมงชายฝั่ง
ของชุมชนประมงบ้านเกาะสินไห จังหวัดระนอง
Effect of Economic and Social Factors on the Attitude of Local Fisher
toward Fisheries Management at Ban Ko Sinhai, Ranong Province

กำพล ลอยชื่น	Kumpon Loychuen
ประพัทธ์ แก้วมณี	Prapat Kaewmanee
วัชชिरะ โซโดบ	Wachira Sodob
จரியา ฤทธิสมาน	Jariya Rithisaman

กองวิจัยและพัฒนาประมงทะเล
กรมประมง
กระทรวงเกษตรและสหกรณ์

Marine Fisheries Research and Development Division
Department of Fisheries
Ministry of Agriculture and Cooperatives

เอกสารวิชาการฉบับที่ ๗/๒๕๕๘

Technical Paper No. 7/2015

ปัจจัยทางเศรษฐกิจ และสังคม ที่มีต่อทัศนคติในการจัดการประมงชายฝั่ง
ของชุมชนประมงบ้านเกาะสินไห จังหวัดระนอง
Effect of Economic and Social Factors on the Attitude of Local Fisher
toward Fisheries Management at Ban Ko Sinhai, Ranong Province

กำพล ลอยชื่น	Kumpon Loychuen
ประพัทธ์ แก้วมณี	Prapat Kaewmanee
วัชชิระ โสโดบ	Wachira Sodob
จริยา ฤทธิสमान	Jariya Rithisaman

ศูนย์วิจัยและพัฒนาประมงทะเลฝั่งอันดามัน (ภูเก็ต)	Andaman Sea Fisheries Research and Development Center (Phuket)
สถาบันวิจัยและพัฒนาเทคโนโลยีประมงทะเล	Fisheries Research and Technological Development Institute
กองวิจัยและพัฒนาประมงทะเล	Marine Fisheries Research and Development Division
กรมประมง	Department of Fisheries
๒๕๕๘	2015

รหัสทะเบียนวิจัย 54-0422-54012

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อ	1
Abstract	2
คำนำ	3
วัตถุประสงค์	4
วิธีดำเนินการ	4
1. สถานที่และระยะเวลาดำเนินการ	4
2. วิธีรวบรวมข้อมูล	4
3. การวิเคราะห์ข้อมูล	9
ผลการศึกษาและวิจารณ์	12
1. สภาพทางเศรษฐกิจ-สังคม และการประมง ของชุมชนประมงพื้นบ้านเกาะสินไห	12
2. การรับรู้ข่าวสารและความรู้เกี่ยวกับการประมงและการจัดการทรัพยากรสัตว์น้ำ	16
3. ทศนคติของชาวประมงพื้นบ้านต่อการจัดการประมงชายฝั่งของชุมชน	19
4. การยอมรับแนวทางต่างๆ ในการจัดการประมง	21
5. ปัจจัยที่ส่งผลต่อระดับทัศนคติของชาวประมงต่อการจัดการประมงชายฝั่งของชุมชน	22
สรุปผลการศึกษา	24
เอกสารอ้างอิง	26
ภาคผนวก ก	27
ภาคผนวก ข	34

สารบัญตาราง

ตารางที่	หน้า
1 จำนวนและร้อยละของตัวอย่างครัวเรือนประมงพื้นบ้าน จำแนกตามระดับการศึกษา	13
2 จำนวนและร้อยละของตัวอย่างครัวเรือนประมงพื้นบ้าน จำแนกตามการประกอบอาชีพ	14
3 จำนวนและร้อยละของตัวอย่างครัวเรือนประมงพื้นบ้าน จำแนกตามรายได้จากการทำประมง	14
4 จำนวนและร้อยละของตัวอย่างครัวเรือนประมงพื้นบ้าน จำแนกตามรายได้ต่อค่าใช้จ่าย ในครอบครัว	15
5 จำนวนและร้อยละของตัวอย่างครัวเรือนประมงพื้นบ้าน ที่มีภาระหนี้สินและแหล่งหนี้สิน ที่ชาวประมงกู้ยืม	15
6 จำนวนและร้อยละของตัวอย่างครัวเรือนประมงพื้นบ้าน จำแนกตามการใช้เครื่องมือ ทำการประมง	16
7 ปัญหา และระดับความรุนแรงของปัญหา ของตัวอย่างครัวเรือนประมงพื้นบ้านเกาะสินไห	16
8 การรับรู้ข่าวสาร ของตัวอย่างครัวเรือนประมงพื้นบ้านเกาะสินไห	17
9 ระดับการรับรู้ข่าวสาร ของตัวอย่างครัวเรือนประมงพื้นบ้านเกาะสินไห	18
10 ช่องทางการรับรู้ข่าวสาร ของตัวอย่างครัวเรือนประมงพื้นบ้านเกาะสินไห	18
11 ระดับความรู้ ความเข้าใจ ของตัวอย่างครัวเรือนประมงพื้นบ้านเกาะสินไหเกี่ยวกับทรัพยากรและ การจัดการทรัพยากรสัตว์น้ำ	19
12 ระดับของความรู้สึก ของตัวอย่างครัวเรือนประมงพื้นบ้านเกาะสินไหต่อการจัดการประมงชายฝั่ง ของชุมชน	19
13 ระดับของความคิดเห็น ของตัวอย่างครัวเรือนประมงพื้นบ้านเกาะสินไหต่อการจัดการประมงชายฝั่ง ของชุมชน	20
14 พฤติกรรมหรือแนวโน้มพฤติกรรม ของตัวอย่างครัวเรือนประมงพื้นบ้านเกาะสินไหต่อการจัดการ ประมงชายฝั่งของชุมชน	20
15 ทักษะคติของชาวประมง ของตัวอย่างครัวเรือนประมงพื้นบ้านเกาะสินไหต่อการจัดการ ประมงชายฝั่งของชุมชน	21
16 การยอมรับแนวคิดในการจัดการทรัพยากรประมง ของตัวอย่างครัวเรือนประมงพื้นบ้าน เกาะสินไห	21
17 ลำดับแนวทางในการจัดการทรัพยากรประมง ของตัวอย่างครัวเรือนประมงพื้นบ้านเกาะสินไห	22
18 หน่วยงานหรือองค์กรหลักที่สมควรดูแลทรัพยากรสัตว์น้ำ	22
19 ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยทางด้านเศรษฐกิจ และสังคมกับทัศนคติในการจัดการประมงชายฝั่ง ของชุมชน	23
 ตารางผนวกที่	
1 อัตราการจับ (กิโลกรัม/อวน 100 เมตร) และองค์ประกอบชนิดสัตว์น้ำ (ร้อยละ) จากเครื่องมืออวนจมกึ่ง ของชาวประมงพื้นบ้านเกาะสินไห จังหวัดระนอง	34
2 อัตราการจับ (กิโลกรัม/อวน 100 เมตร) และองค์ประกอบชนิดสัตว์น้ำ (ร้อยละ) จากเครื่องมืออวนจมปลาเห็ดโคน ของชาวประมงพื้นบ้านเกาะสินไห จังหวัดระนอง	34

สารบัญตาราง (ต่อ)

ตารางผนวกที่		หน้า
3	อัตราการจับ (กิโลกรัม/อวน 100 เมตร) และองค์ประกอบชนิดสัตว์น้ำ (ร้อยละ) จากเครื่องมืออวนลอยปลาหู ของชาวประมงพื้นบ้านเกาะสินไห จังหวัดระนอง	35
4	ความรู้เกี่ยวกับการจัดการทรัพยากรสัตว์น้ำ ของชาวประมงพื้นบ้านเกาะสินไห จังหวัดระนอง	36
5	ความรู้สึกรู้สึกในการจัดการทรัพยากรสัตว์น้ำ ของชาวประมงพื้นบ้านเกาะสินไห จังหวัดระนอง	37
6	ความคิดเห็นในการจัดการทรัพยากรสัตว์น้ำ ของชาวประมงพื้นบ้านเกาะสินไห จังหวัดระนอง	38
7	แนวโน้มพฤติกรรมในการจัดการทรัพยากรสัตว์น้ำ ของชาวประมงพื้นบ้านเกาะสินไห จังหวัดระนอง	39

สารบัญภาพ

ภาพที่		
1	สถานที่เก็บรวบรวมข้อมูล บ้านเกาะสินไห หมู่ที่ 4 ตำบลปากน้ำ อำเภอเมือง จังหวัดระนอง	5

ปัจจัยทางเศรษฐกิจ และสังคม ที่มีต่อทัศนคติในการจัดการประมงชายฝั่ง ของชุมชนประมงบ้านเกาะสินไห จังหวัดระนอง

กำพล ลอยชื่น* ประพัทธ์ แก้วมณี วัชชิระ โชโตบ และ จริยา ฤทธิสมาน
ศูนย์วิจัยและพัฒนาประมงทะเลฝั่งอันดามัน (ภูเก็ต)

บทคัดย่อ

การศึกษาปัจจัยทางเศรษฐกิจ และสังคม ที่มีผลต่อทัศนคติในการจัดการประมงชายฝั่งของชุมชนประมงบ้านเกาะสินไห จังหวัดระนอง ระหว่างเดือนมกราคม-ธันวาคม 2554 พบว่าเป็นชุมชนชาวไทยมุสลิม ครึ่งเรือเป็นครึ่งเรือขนาดกลาง มีระดับการศึกษาค่อนข้างต่ำ มีรายได้จากการทำประมงเป็นรายได้หลัก ส่วนใหญ่รายได้จะไม่พอกับรายจ่ายทำให้มีภาระหนี้สิน ส่วนมากเป็นหนี้สินที่กู้ยืมจากแพปลาหรือนายทุน ชาวประมงส่วนใหญ่มีเรือเป็นของตัวเอง ใช้เครื่องมือประมงหลายชนิดร่วมกันขึ้นอยู่กับฤดูกาลในรอบปี มีอวนจมกึ่ง อวนจมปลาเห็ดโคน และอวนลอยปลาทุ เป็นเครื่องมือประมงหลัก สำหรับปัญหาที่ชาวประมงประสบมากที่สุด คือ ปัญหาเรื่องช่วงฤดูมรสุมที่ยาวนาน ชาวประมงไม่สามารถออกไปทำการประมงได้

การรับรู้ข่าวสารของชาวประมงอยู่ในระดับปานกลาง มีความรู้เกี่ยวกับทรัพยากรและการจัดการทรัพยากรสัตว์น้ำในระดับต่ำ มีความรู้สึกและมีพฤติกรรมหรือแนวโน้มพฤติกรรมต่อการจัดการประมงชายฝั่งของชุมชนในระดับต่ำ แต่กลับมีความเห็นด้วยในระดับที่สูง ชาวประมงยังมีทัศนคติต่อการจัดการประมงชายฝั่งของชุมชนอยู่ในระดับปานกลาง โดยชาวประมงจะยอมรับแนวทางการจัดการทรัพยากรประมงเรื่องการห้ามจับสัตว์น้ำขนาดเล็ก โครงการจัดตั้งธนาคารสัตว์น้ำ และการกำหนดขนาดตาเครื่องมือประมง ตามลำดับ และชาวประมงเห็นว่าองค์กรหลักที่สมควรดูแลทรัพยากรสัตว์น้ำ คือกลุ่มชาวประมงเอง สำหรับปัจจัยทางเศรษฐกิจ และสังคม ได้แก่ รายได้ หนี้สิน อายุ ระดับการศึกษา ประสบการณ์ในการทำประมง ระดับการรับรู้ข่าวสาร และระดับความรู้ในเรื่องทรัพยากรสัตว์น้ำของชาวประมงไม่มีผลต่อทัศนคติในการจัดการประมงชายฝั่งของชุมชน

คำสำคัญ: ปัจจัยทางเศรษฐกิจ และสังคม ทัศนคติ การจัดการประมง เกาะสินไห จังหวัดระนอง

* ผู้รับผิดชอบ : ๗๗ ถนนศักดิ์เดช อำเภอเมือง จังหวัดภูเก็ต ๘๓๐๐๐ โทรศัพท์ ๐ ๗๖๓๙ ๑๑๓๘- ๔๐
e-mail : k_loychuen@yahoo.com

Effect of Economic and Social Factors on the Attitude of Local Fisher toward Fisheries Management at Ban Ko Sinhai, Ranong Province

Kumpon Loychuen* Prapat Kaewmanee Wachira Sodob and Jariya Rithisaman
Andaman Sea Fisheries Research and Development Center (Phuket)

Abstract

The study on Economic and Social factors on attitude of fisher toward fisheries management at Ban Ko Sinhai, Ranong Province were studied during January-November 2011. The majority of them were Thai-Muslim with medium-sized household. Almost the fishermen were low-educated. Their income was low and mostly got from fishing activities. Owing to their debt, they raised a loan from capitalist and landing-port owner. Most fishermen have their own boats. Using a variety of fishing gear together, depending on the season of the year, mainly were shrimp trammel nets, sand whiting gill nets and Indo-Pacific mackerel gill nets. The obstructions of the fishermen were long monsoon season that made them stop fishing.

The perception of fishermen at a moderate level. Knowledgeable about fisheries resources and management at lower level. Feelings and behavior or behavior likely to community participation in fisheries management in the lower level. But the opinions of fishermen is a higher level. However, the attitude of the fishermen for community participation in fisheries management in the medium. Fishermen strongly accepted the small aquatic animal is prohibited, marine bank and defining the mesh size of fishing gears, respectively. From their opinions, primary care temperate aquatic resource is a group of fishermen. Factors correlated to attitude were income, debt, age, level education, experience including, level of the perception and level of knowledgeable of fishermen were not correlated with attitudes towards community base fisheries management

Key words : economic and social factors, attitude, fisheries management, Sinhai Island, Ranong Province

* Corresponding author : 77 Sakdidej Road, Muang District, Phuket Province 83000, Thailand
Tel. 0 7639 1138-40 e-mail : k_loychuen@yahoo.com

คำนำ

บ้านเกาะสินไห หมู่ที่ 4 ตำบลปากน้ำ อำเภอเมือง จังหวัดระนอง เป็นหมู่บ้านตั้งอยู่บนเกาะเล็ก ๆ มีพื้นที่ประมาณ 3.2 ตารางกิโลเมตร เป็นชุมชนที่ชาวบ้านส่วนใหญ่ประกอบอาชีพประมงพื้นบ้าน ซึ่งตามคำจำกัดความของ พงพัฒน์ และกุลภา (2535) รายงานว่าการทำประมงพื้นบ้านเป็นการทำประมงด้วยเครื่องมือง่าย ๆ รวมถึงการทำประมงที่ใช้เครื่องมือประมงประกอบกับเรือขนาดไม่เกิน 5 ตันกรอส และมีกำลังเครื่องยนต์ไม่เกิน 30 แรงม้า ซึ่งรวมถึงเรือหางยาวและเรือพายด้วย ปกติการทำประมงของเรือกลุ่มนี้โดยเฉลี่ยจะทำการประมงห่างจากฝั่งไม่เกินรัศมี 5 กิโลเมตร เป็นการทำประมงแบบยังชีพและใช้แรงงานในครัวเรือนเป็นส่วนใหญ่ บริเวณรอบๆ เกาะสินไหจัดได้ว่าเป็นแหล่งทำการประมงทะเลที่สำคัญของชาวประมงพื้นบ้านจังหวัดระนอง ทั้งของชาวประมงพื้นบ้านบนเกาะสินไหเอง และชาวประมงพื้นบ้านของหมู่บ้านประมงใกล้เคียง ที่ใช้เครื่องมือประมงอวนจมปู อวนจมกุ้ง และอวนลอยปลาหู เป็นต้น ตลอดจนเป็นบริเวณที่มีเครื่องมือประมงที่ผิดกฎหมายลักลอบทำประมง เช่น ได้มีรายงานว่ามีการจับกุมคนไทย 2 คน ชาวพม่า 2 คน พร้อมเรือ 2 ลำ และเครื่องมือโพงพาง เครื่องมืออวนเผือกครั้ง บริเวณใกล้เกาะสินไห (ASTV ผู้จัดการออนไลน์, 2556) นอกจากนี้ยังมีเครื่องมือประมงพาณิชย์เข้าไปทำการประมงในบางช่วงเวลา จากรายงานการประชุมคณะกรรมการรักษาความมั่นคงและความสงบเรียบร้อย จังหวัดระนอง ครั้งที่ 5/2556 รายงานถึงปัญหาจากเรืออวนล้อมจับปลาเกตุกกลางวันจากจังหวัดสตูล ประมาณ 5-6 ลำ เข้ามาทำประมงใกล้เกาะพยาม เกาะสินไห และเกาะช้าง ซึ่งจากการลงแรงประมงของเครื่องมือประมงต่างๆ ในบริเวณดังกล่าวอาจส่งผลให้ทรัพยากรสัตว์น้ำลดน้อยถอยลง แม้ว่าชุมชนประมงบ้านเกาะสินไหจะมีมาตรการในการดูแล เฝ้าระวัง และแจ้งข่าวให้กับทางราชการเมื่อพบว่ามีการทำประมงที่ผิดกฎหมาย ตลอดจนในช่วงที่ผ่านมารวมประมงได้ใช้มาตรการเพื่อดูแลบริหารจัดการทรัพยากรสัตว์น้ำในพื้นที่ดังกล่าว ไม่ว่าจะเป็นควบคุม เฝ้าระวัง ตรวจสอบปราบปรามผู้กระทำความผิด พ.ร.บ. ประมง พร้อมทั้งได้มีการปล่อยพันธุ์สัตว์น้ำ และการจัดสร้างแหล่งที่อยู่อาศัยสัตว์ทะเล (ปะการังเทียม) แล้วก็ตาม แต่ถ้าชาวประมงที่มาใช้ประโยชน์ในแหล่งประมงดังกล่าวขาดความรู้ ความเข้าใจ อีกทั้งมีความรู้สึก ความคิดเห็นต่อการจัดการทรัพยากรประมงโดยชุมชนที่ไม่ถูกต้อง และมองว่าการจัดการทรัพยากรประมงเป็นหน้าที่ของรัฐฝ่ายเดียว ชาวประมงมีหน้าที่ใช้ประโยชน์เท่านั้น ซึ่งแม้แต่ในชุมชนประมงบ้านเกาะสินไหเอง ชาวประมงส่วนใหญ่มีความรู้สึก และความคิดเห็นที่ดีในการจัดการทรัพยากรสัตว์น้ำแต่ยังมีแนวโน้มพฤติกรรมที่เลือกจะไม่ปฏิบัติตามกฎหมายหรือข้อกำหนดต่างๆ ในการจัดการประมงที่ส่งผลกระทบต่อชาวประมงเองเช่นกัน ก็ยากที่จะแก้ปัญหาต่างๆ และส่งผลกระทบต่อทรัพยากรสัตว์น้ำอย่างหลีกเลี่ยงไม่ได้ มะลิ (2545) ให้คำจำกัดความว่า การจัดการประมงโดยชุมชน คือ กระบวนการที่เกี่ยวข้องกับชุมชนชาวชนบทในการจัดการประมงและทรัพยากรประมงที่ชุมชนชาวประมงเหล่านั้นร่วมกันใช้ประโยชน์อยู่ การนำแนวทางการจัดการประมงโดยชุมชนมาใช้จำเป็นต้องต้องทราบถึงบทบาท และปัจจัยต่างๆ ที่มีผลต่อความคิดเห็น การยอมรับ และการเข้ามามีส่วนร่วมของชาวประมง

โครงการวิจัยเรื่องปัจจัยทางเศรษฐกิจ และสังคมที่มีต่อทัศนคติในการจัดการประมงชายฝั่งของชุมชนประมงบ้านเกาะสินไห จังหวัดระนอง เป็นงานวิจัยเพื่อทราบถึงบทบาท และปัจจัยต่างๆ ทั้งด้านเศรษฐกิจ สังคม ที่มีผลต่อความคิดเห็นและระดับการมีส่วนร่วมของชาวประมงในการจัดการประมงในฐานะเจ้าของพื้นที่ ผลการศึกษานี้จะเป็นประโยชน์ในการกำหนดกิจกรรม แนวทาง และมาตรการที่เหมาะสมในการจัดการประมงที่มีประสิทธิภาพ เกิดประสิทธิผลและตรงกับสภาพปัญหา ความต้องการของชุมชนประมงบ้านเกาะสินไห และเป็นแนวทางในการจัดการประมงเป็นในพื้นที่ชุมชนประมงอื่นๆ ที่มีลักษณะและสภาพปัญหาที่ใกล้เคียงกันต่อไป

วัตถุประสงค์

1. เพื่อทราบสภาพทางเศรษฐกิจ-สังคม และการประมง ของชุมชนประมงพื้นบ้านเกาะสินไห
2. เพื่อทราบการรับรู้ข่าวสารและพื้นฐานความรู้เกี่ยวกับการประมงและการจัดการทรัพยากรสัตว์น้ำ
3. เพื่อทราบทัศนคติของชาวประมงพื้นบ้านต่อการจัดการประมงชายฝั่งของชุมชน
4. เพื่อทราบการยอมรับแนวทางต่างๆ ในการจัดการประมงชายฝั่งของชุมชน
5. เพื่อทราบปัจจัยทางเศรษฐกิจ-สังคมที่ส่งผลต่อระดับทัศนคติของชาวประมงต่อการจัดการประมงชายฝั่งของชุมชน

วิธีดำเนินการ

1. สถานที่และระยะเวลาดำเนินการ

สอบถามตามแบบสัมภาษณ์ จากชาวประมงพื้นบ้านในชุมชนบ้านเกาะสินไห หมู่ที่ 4 ตำบลปากน้ำ อำเภอมือง จังหวัดระนอง (ภาพที่ 1) ใช้ระยะเวลาตั้งแต่เดือนมกราคม-มีนาคม พ.ศ. 2554 และเก็บรวบรวมข้อมูลการทำประมงเป็นประจำทุกเดือนๆ ระยะเวลาตั้งแต่เดือนมกราคม ถึงธันวาคม พ.ศ. 2554

2. การรวบรวมข้อมูล

2.1 แบบสัมภาษณ์

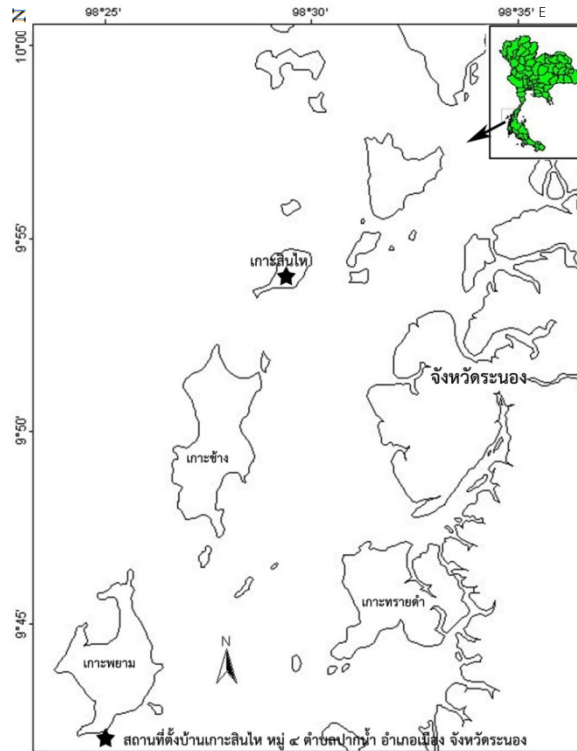
ใช้แบบสัมภาษณ์ที่มีโครงสร้างทั้งแบบปลายเปิด (open-end question) และคำถามแบบปลายปิด (closed question) ตามภาคผนวก 1 โดยประชากรที่ทำการศึกษาครั้งนี้ คือ คริวเรือนชาวประมงพื้นบ้านเกาะสินไห ซึ่งมี 215 คริวเรือน (siamsouth.com, 2556) การคัดเลือกตัวอย่างคริวเรือนชาวประมงด้วยวิธีการสุ่มแบบบังเอิญ (accidental sampling) สำหรับจำนวนคริวเรือนที่สุ่มตัวอย่างใช้สูตรการคำนวณตาม Yamane (1970) ดังนี้

$$n = N/(1+N(e)^2)$$

โดยที่ n = จำนวนตัวอย่าง
 N = จำนวนคริวเรือนบนเกาะสินไห (215 คริวเรือน)
 e = ระดับความคลาดเคลื่อน (กำหนดให้เท่ากับ 0.10)

จากการคำนวณจำนวนประชากรที่สุ่มตัวอย่างอย่างน้อย 68 คริวเรือน ซึ่งการศึกษาครั้งนี้สุ่มตัวอย่างประชากร 70 คริวเรือน สำหรับรายละเอียดแบบสัมภาษณ์แบ่งออกเป็น 7 ส่วน (ภาคผนวก) ดังนี้ ส่วนที่ 1 ข้อมูลทั่วไป ได้แก่ เพศ อายุ ศาสนา การศึกษา จำนวนสมาชิกในคริวเรือน และแรงงาน

ส่วนที่ 2 ลักษณะการประกอบอาชีพประมง ได้แก่ อาชีพ ระยะเวลาการทำประมงใน พ.ศ. 2553 ประสบการณ์ในการประกอบอาชีพประมง รายได้จากการประกอบอาชีพประมง รายได้เปรียบเทียบกับรายจ่าย ภาวะหนี้สิน การใช้ประโยชน์จากหนี้สิน แหล่งหนี้สิน เรือประมง ข้อมูลการทำประมง (ในช่วง พ.ศ. 2551-2553)

ภาพที่ 1 สถานที่เก็บรวบรวมข้อมูล บ้านเกาะสับโต หมู่ที่ 4 ตำบลปากน้ำ อำเภอเมือง จังหวัดระนอง

ส่วนที่ 3 ปัญหาและระดับความรุนแรงของปัญหา ได้แก่ ช่วงลมมรสุม ต้นทุนการทำประมง แรงงานประมง ปริมาณสัตว์น้ำ การลักขโมยสัตว์น้ำจากการทำประมง การต่อรองราคาสัตว์น้ำของชาวประมงกับแพปลา ผลกระทบจากมาตรการต่างๆ ของทางราชการ ผลกระทบจากการแข่งขันการใช้ทรัพยากรประมงในพื้นที่ โดยเรือประมงที่มีนายทุนเป็นคนไทยแต่ให้ชาวพม่าทำการประมง ความขัดแย้งของชาวประมงด้วยกันเอง ความขัดแย้งระหว่างชาวประมงกับเจ้าหน้าที่ของรัฐ

เกณฑ์การให้คะแนน

น้อยที่สุด	0	คะแนน
น้อย	1	คะแนน
ค่อนข้างมาก	2	คะแนน
มาก	3	คะแนน

การจัดลำดับ

ข้อคำถามเพื่อการวัดระดับความรุนแรงของปัญหาจำนวน 10 ข้อคำถาม คะแนนรวมเท่ากับ 30 คะแนน พิจารณาการกระจายคะแนนที่กลุ่มตัวอย่างได้รับ พบว่า การกระจายของข้อมูลไม่เป็นแบบโค้งปกติ โดยกลุ่มตัวอย่างได้คะแนนตั้งแต่ 40-192 คะแนน จึงจัดเรียงลำดับความรุนแรงของปัญหาตามคะแนนที่ได้รับ

1. ระดับความรุนแรงของปัญหาอยู่ในระดับต่ำ คะแนนน้อยกว่า percentile ที่ 50 ของคะแนนรวม คือ ได้คะแนนน้อยกว่า 83 คะแนน

2. ระดับความรุนแรงของปัญหาอยู่ในระดับปานกลาง คะแนนน้อยกว่าค่า percentile ที่ 50-75 ของคะแนนรวม คือ ได้คะแนนระหว่าง 83-97 คะแนน

3. ระดับความรุนแรงของปัญหาอยู่ในระดับสูง คะแนนสูงกว่าค่า percentile ที่ 75 ของคะแนนรวม คือ ได้คะแนนสูงกว่า 97 คะแนน

ส่วนที่ 4 การรับรู้ข่าวสาร ได้แก่ ข่าวสารข้อมูลทั่วไปด้านการประมง กฎหมายและมาตรการจัดการประมง ความถี่ที่ได้รับข่าวสาร และแหล่งข่าวสาร

เกณฑ์การให้คะแนน

ไม่ได้รับข่าวสาร	0 คะแนน
ปีละครั้ง	1 คะแนน
2-3 เดือนครั้ง	2 คะแนน
เดือนละครั้ง	3 คะแนน
สัปดาห์ละครั้ง	4 คะแนน
มากกว่าสัปดาห์ละครั้ง	5 คะแนน

การจัดระดับการรับรู้ข่าวสาร

ข้อคำถามเพื่อวัดระดับการรับรู้ข่าวสารทั้งหมด จำนวน 10 ข้อ รวม 50 คะแนน แบ่งเป็นคำถามทั่วไปด้านการประมง จำนวน 4 ข้อคำถาม รวม 20 คะแนน และคำถามด้านการจัดการทรัพยากรสัตว์น้ำ จำนวน 6 ข้อคำถาม รวม 30 คะแนน ทดสอบการกระจายคะแนนที่กลุ่มตัวอย่างได้รับว่าเป็นการแจกแจงแบบปกติหรือใกล้เคียงหรือไม่ ด้วยสูตรของ Kolmogorov-Smirnov พบว่า การกระจายของข้อมูลไม่เป็นแบบโค้งปกติ ($P>0.05$) จึงใช้เกณฑ์แบ่งการรับรู้ข่าวสารเป็นดังนี้

ข้อคำถามเพื่อการวัดระดับการรับรู้ข่าวสารทั้งหมด โดยกลุ่มตัวอย่างได้คะแนนตั้งแต่ 2-34 คะแนน จึงใช้เกณฑ์แบ่งการรับรู้เป็น 3 ระดับ ด้วยค่า percentiles ดังนี้

1. การรับรู้ข่าวสารในระดับต่ำ คะแนนน้อยกว่า percentile ที่ 25 ของคะแนนรวม คือ ได้คะแนนน้อยกว่า 8 คะแนน

2. การรับรู้ข่าวสารในระดับปานกลาง คะแนนน้อยกว่าค่า percentile ที่ 25-75 ของคะแนนรวม คือ ได้คะแนนระหว่าง 8-15 คะแนน

3. การรับรู้ข่าวสารในระดับสูง คะแนนสูงกว่าค่า percentile ที่ 75 ของคะแนนรวม คือ ได้คะแนนสูงกว่า 15 คะแนน

ข้อคำถามเพื่อการวัดระดับการรับรู้ข่าวสารทั่วไปด้านการประมง โดยกลุ่มตัวอย่างได้คะแนนตั้งแต่ 0-16 คะแนน จึงใช้เกณฑ์แบ่งการรับรู้เป็น 3 ระดับ ด้วยค่า percentiles ดังนี้

1. การรับรู้ข่าวสารในระดับต่ำ คะแนนน้อยกว่า percentile ที่ 25 ของคะแนนรวม คือ ได้คะแนนน้อยกว่า 5 คะแนน

2. การรับรู้ข่าวสารในระดับปานกลาง คะแนนน้อยกว่าค่า percentile ที่ 25-75 ของคะแนนรวม คือ ได้คะแนนระหว่าง 5-8 คะแนน

3. การรับรู้ข่าวสารในระดับสูง คะแนนสูงกว่าค่า percentile ที่ 75 ของคะแนนรวม คือ ได้คะแนนสูงกว่า 8 คะแนน

ข้อคำถามเพื่อการวัดระดับการรับรู้ข่าวสารด้านการจัดการทรัพยากรสัตว์น้ำ โดยกลุ่มตัวอย่างได้คะแนนตั้งแต่ 0-18 คะแนน จึงใช้เกณฑ์แบ่งการรับรู้เป็น 3 ระดับ ด้วยค่า percentiles ดังนี้

1. การรับรู้ข่าวสารในระดับต่ำ คะแนนน้อยกว่า percentile ที่ 25 ของคะแนนรวม คือได้คะแนนน้อยกว่า 3 คะแนน
2. การรับรู้ข่าวสารในระดับปานกลาง คะแนนน้อยกว่าค่า percentile ที่ 25-75 ของคะแนนรวม คือ ได้คะแนนระหว่าง 4-7 คะแนน
3. การรับรู้ข่าวสารในระดับสูง คะแนนสูงกว่าค่า percentile ที่ 75 ของคะแนนรวม คือได้คะแนนสูงกว่า 7 คะแนน

ส่วนที่ 5 ความรู้เกี่ยวกับทรัพยากรและการจัดการทรัพยากรสัตว์น้ำ

เกณฑ์การให้คะแนน

ตอบผิด 0 คะแนน

ตอบถูก 1 คะแนน

ข้อคำถามเพื่อการวัดระดับความรู้ จำนวน 25 ข้อคำถาม เมื่อนำมาหาค่าความเชื่อมั่น และค่าอำนาจการจำแนก เลือกข้อที่มีความเชื่อมั่นสูง ($\alpha > 0.75$) และค่าอำนาจจำแนกสูง ($P < 0.05$) นำมาใช้เพื่อการวิเคราะห์จำนวน 15 คำถาม ได้แก่ข้อคำถามที่ 1 2 4 5 10 13 14 15 16 17 18 19 21 24 และ 25 รวม 15 คะแนน นำผลคะแนนที่ได้มารวมกัน ทดสอบการกระจายคะแนนที่กลุ่มตัวอย่างได้รับว่าเป็นการแจกแจงแบบปกติหรือใกล้เคียงหรือไม่ ด้วยสูตรของ Kolmogorov-Smirnov พบว่า การกระจายของข้อมูลเป็นแบบโค้งปกติ ($P > 0.05$) โดยกลุ่มตัวอย่างได้คะแนนตั้งแต่ 2-12 คะแนน จึงใช้เกณฑ์แบ่งการรับรู้เป็น 3 ระดับ ด้วยค่า percentiles ดังนี้

1. ความรู้อยู่ในระดับต่ำ คะแนนน้อยกว่า percentile ที่ 25 ของคะแนนรวม คือได้คะแนนน้อยกว่า 6 คะแนน
2. ความรู้อยู่ในระดับปานกลาง คะแนนน้อยกว่าค่า percentile ที่ 25-75 ของคะแนนรวม คือ ได้คะแนนระหว่าง 6-9 คะแนน
3. ความรู้อยู่ในระดับสูง คะแนนสูงกว่าค่า percentile ที่ 75 ของคะแนนรวม คือได้คะแนนสูงกว่า 9 คะแนน

ส่วนที่ 6 ทักษะคิดต่อการจัดการทรัพยากรสัตว์น้ำโดยชาวประมงมีส่วนร่วม

ส่วนที่ 6.1 ความรู้สึกต่อการจัดการทรัพยากรสัตว์น้ำ

เกณฑ์การให้คะแนน

ไม่ควร ไม่เหมาะสม ไม่ใช่ 1 คะแนน

ควร เหมาะสม ใช่ 2 คะแนน

ข้อคำถามความรู้สึกต่อการจัดการประมงชายฝั่งของชุมชน จำนวน 5 ข้อคำถาม คะแนนรวมเท่ากับ 10 คะแนน ทดสอบการกระจายคะแนนที่กลุ่มตัวอย่างได้รับว่าเป็นการแจกแจงแบบปกติหรือใกล้เคียงหรือไม่ ด้วยสูตรของ Kolmogorov-Smirnov พบว่าการกระจายของข้อมูลเป็นแบบโค้งปกติ ($P < 0.05$) โดยกลุ่มตัวอย่างได้คะแนนตั้งแต่ 5-7 คะแนน จึงใช้เกณฑ์แบ่งการรับรู้เป็น 3 ระดับ ด้วยค่า percentiles ดังนี้

1. ความรู้สึกอยู่ในระดับต่ำ คะแนนน้อยกว่า percentile ที่ 25 ของคะแนนรวม คือได้คะแนนน้อยกว่า 6 คะแนน
2. ความรู้สึกอยู่ในระดับปานกลาง คะแนนน้อยกว่าค่า percentile ที่ 25-75 ของคะแนนรวม คือ ได้คะแนนเท่ากับ 6 คะแนน

3. ความรู้สึกอยู่ในระดับสูง คะแนนสูงกว่าค่า percentile ที่ 75 ของคะแนนรวม คือ ได้คะแนนสูงกว่า 6 คะแนน

ส่วนที่ 6.2 ความคิดเห็นต่อการจัดการทรัพยากรสัตว์น้ำ

เกณฑ์การให้คะแนน

ไม่เห็นด้วยเลย	1	คะแนน
ค่อนข้างไม่เห็นด้วย	2	คะแนน
ค่อนข้างเห็นด้วย	3	คะแนน
เห็นด้วย	4	คะแนน

ข้อคำถามความคิดเห็นต่อการจัดการประมงชายฝั่งของชุมชน จำนวน 25 ข้อคำถาม คะแนนรวมเท่ากับ 100 คะแนน ทดสอบการกระจายคะแนนที่กลุ่มตัวอย่างได้รับว่าเป็นการแจกแจงแบบปกติหรือใกล้เคียงหรือไม่ ด้วยสูตรของ Kolmogorov-Smirnov พบว่าการกระจายของข้อมูลไม่เป็นแบบโค้งปกติ ($P > 0.05$) โดยกลุ่มตัวอย่างได้คะแนนตั้งแต่ 25-100 คะแนน จึงใช้เกณฑ์แบ่งการรับรู้เป็น 3 ระดับ ด้วยค่า percentiles ดังนี้

1. ความคิดเห็นอยู่ในระดับต่ำ คะแนนน้อยกว่า percentile ที่ 50 ของคะแนนรวม คือ ได้คะแนนน้อยกว่า 77 คะแนน

2. ความคิดเห็นอยู่ในระดับปานกลาง คะแนนน้อยกว่าค่า percentile ที่ 50-75 ของคะแนนรวม คือ ได้คะแนนระหว่าง 77-85 คะแนน

3. ความคิดเห็นอยู่ในระดับสูง คะแนนสูงกว่าค่า percentile ที่ 75 ของคะแนนรวม คือ ได้คะแนนสูงกว่า 85 คะแนน

ส่วนที่ 6.3 พฤติกรรม/แนวโน้มพฤติกรรมของชาวประมงต่อการจัดการประมง

เกณฑ์การให้คะแนน

ไม่ใช่ ไม่เข้าร่วม คัดค้าน ไม่ปฏิบัติ	1	คะแนน
ใช่ เข้าร่วม ไม่คัดค้าน ปฏิบัติ	2	คะแนน

ข้อคำถามพฤติกรรม/แนวโน้มพฤติกรรมต่อการจัดการประมงชายฝั่งของชุมชน จำนวน 15 ข้อคำถาม คะแนนรวมเท่ากับ 30 คะแนน ทดสอบการกระจายคะแนนที่กลุ่มตัวอย่างได้รับว่าเป็นการแจกแจงแบบปกติหรือใกล้เคียงหรือไม่ ด้วยสูตรของ Kolmogorov-Smirnov พบว่าการกระจายของข้อมูลเป็นแบบโค้งปกติ ($P < 0.05$) โดยกลุ่มตัวอย่างได้คะแนนตั้งแต่ 15-26 คะแนน จึงใช้เกณฑ์แบ่งการรับรู้เป็น 3 ระดับ ด้วยค่า percentiles ดังนี้

1. พฤติกรรมอยู่ในระดับต่ำ คะแนนน้อยกว่าค่า percentile ที่ 25 ของคะแนนรวม คือ ได้คะแนนน้อยกว่า 17 คะแนน

2. พฤติกรรมอยู่ในระดับปานกลาง คะแนนน้อยกว่าค่า percentile ที่ 25-75 ของคะแนนรวม คือ ได้คะแนนระหว่าง 17-21 คะแนน

3. พฤติกรรมอยู่ในระดับสูง คะแนนสูงกว่าค่า percentile ที่ 75 ของคะแนนรวม คือ ได้คะแนนสูงกว่า 21 คะแนน

ทัศนคติของบุคคลมีองค์ประกอบอยู่ 3 ประการ คือ ความรู้ความเข้าใจ ความรู้สึก และองค์ประกอบทางพฤติกรรม นอกจากนั้น ทัศนคดียังแยกออกเป็นทัศนคติทางบวก ทางลบ และการเฉยๆ ไม่มีทัศนคติ การตอบสนองต่อสิ่งที่เราเรียนรู้ที่เราเรียกว่าเป็นทัศนคตินั้น จะมีรูปแบบต่างๆ กัน คือ ทัศนคติด้านความรู้สึก ทัศนคติด้านความเข้าใจ และทัศนคติด้านการกระทำ ทั้ง 3 แบบนี้ไม่จำเป็นต้องเกิดขึ้นในทิศทางเดียวกันเสมอ (จิระวัฒน์ และคณะ, 2547) การศึกษาทัศนคติโดยนำคะแนนแต่ละระดับของความรู้สึก ความคิดเห็น และแนวโน้มพฤติกรรมมารวมกันเพื่อนำไปแบ่งระดับทัศนคติ ทดสอบการกระจายคะแนนที่ได้ว่า

เป็นการแจกแจงแบบปกติหรือใกล้เคียงหรือไม่ ด้วยสูตรของ Kolmogorov-Smirnov พบว่าการกระจายของข้อมูลเป็นแบบโค้งปกติ ($P < 0.05$) โดยกลุ่มตัวอย่างได้คะแนนตั้งแต่ 4-8 คะแนน จึงใช้เกณฑ์แบ่งระดับทัศนคติเป็น 3 ระดับ ดังนี้

1. ทัศนคติอยู่ในระดับต่ำ คะแนนน้อยกว่าค่า percentile ที่ 25 ของคะแนนรวม คือ ได้คะแนนน้อยกว่า 5 คะแนน
2. ทัศนคติอยู่ในระดับปานกลาง คะแนนน้อยกว่าค่า percentile ที่ 25-75 ของคะแนนรวม คือ ได้คะแนนระหว่าง 5-7 คะแนน
3. ทัศนคติอยู่ในระดับสูง คะแนนสูงกว่าค่า percentile ที่ 75 ของคะแนนรวม คือ ได้คะแนนสูงกว่า 7 คะแนน

ส่วนที่ 7 การยอมรับแนวทางในการจัดการทรัพยากรสัตว์น้ำ ประกอบด้วยข้อคำถามแบบเลือกตอบแนวทางในการจัดการทรัพยากรสัตว์น้ำ

เกณฑ์การให้คะแนน

ไม่เลือก	0	คะแนน
เลือก	1	คะแนน
เลือกอันดับ 1	3	คะแนน
เลือกอันดับ 2	2	คะแนน
เลือกอันดับ 3	1	คะแนน

รวมคะแนนในแต่ละแนวทางได้รับจากกลุ่มตัวอย่าง พิจารณาคะแนนแต่ละแนวทางได้รับแล้วเรียงลำดับแนวทางในการจัดการประมงตามความเห็นของชาวประมง

ทดสอบความเชื่อมั่นของเครื่องมือ โดยนำแบบสัมภาษณ์ไปทดสอบสัมภาษณ์กลุ่มตัวอย่าง (Pre-test) จำนวน 30 ชุด จากนั้นนำไปแก้ไขใช้จริง แบบสัมภาษณ์จริงมีค่าสัมประสิทธิ์ความน่าเชื่อถือของตัวแปร (α) โดยความรู้เฉพาะข้อที่นำมาวิเคราะห์ เท่ากับ 0.561 ความรู้สึก เท่ากับ 0.589 ความคิดเห็น เท่ากับ 0.772 และแนวโน้มพฤติกรรม เท่ากับ 0.678

2.2 ข้อมูลการทำประมง

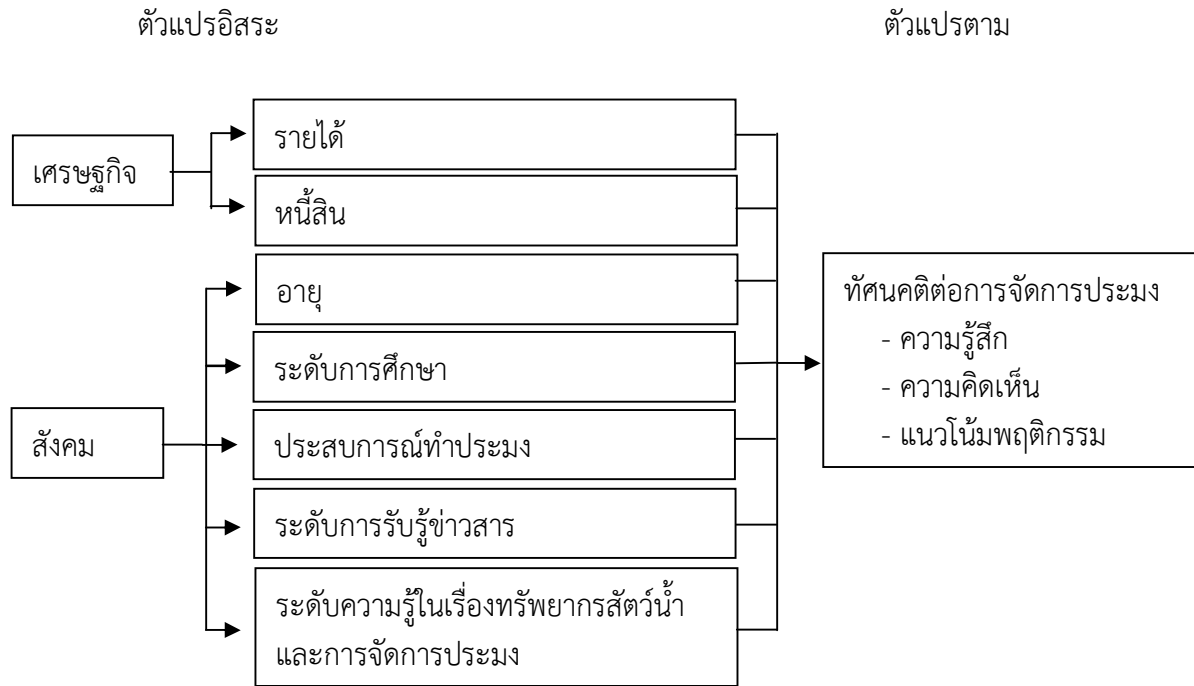
ข้อมูลการทำประมงของชาวประมงพื้นบ้าน เช่น แหล่งทำการประมง ชนิด ขนาดของเครื่องมือประมง การลงแรงประมง และปริมาณการจับสัตว์น้ำ ตลอดจนปัญหาและอุปสรรคต่างๆ ในการทำประมง เป็นข้อมูลที่ได้จากการสอบถามจากชาวประมงพื้นบ้าน สำหรับองค์ประกอบชนิดสัตว์น้ำ ได้จากการสุ่มตัวอย่างสัตว์น้ำจากเครื่องมือประมงหลัก คือ อวนจมกุ่ม อวนลอยปลาทุ และ อวนจมปลาเห็ดโคน โดยจะเก็บรวบรวมข้อมูลทุกเดือนในระยะเวลา 1 ปี (มกราคม-ธันวาคม พ.ศ. 2554)

3. การวิเคราะห์ข้อมูล

3.1 ข้อมูลที่ได้จากการแบบสัมภาษณ์ วิเคราะห์ข้อมูลโดยการแปรค่าคำตอบให้อยู่ในรูปตัวเลขและนำไปวิเคราะห์ทางสถิติด้วยคอมพิวเตอร์โดยใช้โปรแกรม SPSS

3.1.1 สถิติพรรณนา ได้แก่ ค่าเฉลี่ยเลขคณิต ร้อยละ เพื่ออธิบายข้อมูลทั่วไป การวัดการกระจายของข้อมูลเปอร์เซ็นต์ไทล์ เพื่ออธิบายการจัดระดับความคิดเห็น ความรู้สึก พฤติกรรมหรือแนวโน้มพฤติกรรม และทัศนคติของกลุ่มตัวอย่าง

3.1.2 สถิติอนุมาน ได้แก่ การวิเคราะห์ความสัมพันธ์ของระดับทัศนคติต่อแนวทางการจัดการประมงกับตัวแปรอิสระ (ข้อมูลที่จัดระดับดังกล่าวข้างต้น)

จิระวัฒน์ (2547) ได้สรุปคุณลักษณะของทัศนคติว่าเป็นสิ่งที่เกิดจากการเรียนรู้ ไม่ใช่สิ่งที่มีติดตัวมาแต่เกิด ประสบการณ์มีอิทธิพลอย่างมากต่อทัศนคติ การสั่งสมประสบการณ์ทั้งทางตรงและทางอ้อม โดยผ่านกระบวนการปะทะสังสรรค์กับสิ่งต่างๆ ในสังคม จะมีผลโดยตรงต่อทัศนคติ และทัศนคติมีคุณลักษณะของการประเมิน (evaluative nature) ทัศนคติเกิดจากการประเมินความคิด หรือความเชื่อที่บุคคลมีอยู่เกี่ยวกับสิ่งของ บุคคลอื่น หรือเหตุการณ์ ซึ่งจะเป็นสื่อกลางทำให้เกิดปฏิกิริยาตอบสนอง ทัศนคติมีธรรมชาติของการประเมิน เป็นความคิด หรือความเชื่อที่มีความรู้สึกแฝงอยู่ด้วย การที่บุคคลหนึ่งจะมีทัศนคติอย่างไรต่อสิ่งใด ขึ้นอยู่กับการประเมิน ความรู้ ความคิด หรือความเชื่อที่มีเกี่ยวกับสิ่งนั้น ซึ่งจะทำให้ผู้ประเมินเกิดความรู้สึกทางบวก หรือทางลบต่อสิ่งดังกล่าวผลการประเมินอาจแตกต่างกันตามประสบการณ์ของแต่ละบุคคล ทัศนคติต่อสิ่งเดียวกันอาจแตกต่างกันตาม เพศ อายุ หรืออาชีพ ซึ่งคุณลักษณะของทัศนคติดังกล่าวในการศึกษาครั้งนี้ จึงได้ตั้งสมมุติฐานความสัมพันธ์ไว้ดังนี้

1. รายได้มีความสัมพันธ์กับทัศนคติต่อการจัดการประมงชายฝั่งของชุมชน
2. ภาวะหนี้สินมีความสัมพันธ์กับทัศนคติต่อการจัดการประมงชายฝั่งของชุมชน
3. อายุมีความสัมพันธ์กับทัศนคติต่อการจัดการประมงชายฝั่งของชุมชน
4. ระดับการศึกษามีความสัมพันธ์กับทัศนคติต่อการจัดการประมงชายฝั่งของชุมชน
5. ประสบการณ์การทำประมงมีความสัมพันธ์กับทัศนคติต่อการจัดการประมงชายฝั่งของชุมชน
6. ระดับการรับรู้ข่าวสารมีความสัมพันธ์กับทัศนคติต่อการจัดการประมงชายฝั่งของชุมชน
7. ระดับความรู้ในเรื่องทรัพยากรสัตว์น้ำและการจัดการประมงมีความสัมพันธ์กับทัศนคติต่อการจัดการประมงชายฝั่งของชุมชน

กรณีหาความสัมพันธ์ระหว่างระดับทัศนคติกับตัวแปรอิสระที่มีระดับมาตรวัดเป็นอันดับมาตรา ได้แก่ อายุ การศึกษา จำนวนเครื่องมือประมง ระดับการรับรู้ข่าวสาร ระดับความรู้เกี่ยวกับทรัพยากรและการจัดการทรัพยากรสัตว์น้ำ ใช้วิเคราะห์ด้วยสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ โดยใช้ Spearman's rank correlation coefficient (Zar, 1984) ตามสูตรดังนี้

$$r_s = 1 - \frac{6 \sum_{i=1}^n d_i^2}{n^3 - n}$$

เมื่อ r_s = ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์สเปียร์แมนแรงค์
 d = ความแตกต่างระหว่างลำดับที่ของข้อมูลสองชุด
 n = จำนวนคู่ของประชากร หรือกลุ่มตัวอย่างตามลำดับ

โดยมีหลักเกณฑ์กำหนดความสัมพันธ์ตามค่าสถิติที่คำนวณได้ดังนี้

เชิงปฏิฐาน (ทิศทางเดียวกัน) มีค่าตั้งแต่ 0 ถึง 1

กรณีมีค่าเป็น 0 หมายถึง ข้อมูลทั้งสองกลุ่มไม่มีความสัมพันธ์กันเลย

กรณีมีค่าเป็น 1 หมายถึง ข้อมูลทั้งสองกลุ่มมีความสัมพันธ์กันสูงสุดในทิศทางเดียวกัน

กรณีมีค่าเป็น 0 หมายถึง ข้อมูลทั้งสองกลุ่มไม่มีความสัมพันธ์กันเลย

กรณีมีค่าเป็น -1 หมายถึง ข้อมูลทั้งสองกลุ่มมีความสัมพันธ์กันสูงสุดในทิศทางตรงกันข้าม

โดยมีเกณฑ์กำหนดความสัมพันธ์ ดังนี้ (กัลยา, 2548)

1.00	ถึง	0.71	มีความสัมพันธ์เชิงบวกระดับสูง
0.70	ถึง	0.31	มีความสัมพันธ์เชิงบวกระดับปานกลาง
0.30	ถึง	0.01	มีความสัมพันธ์เชิงบวกระดับต่ำ
-0.30	ถึง	-0.01	มีความสัมพันธ์เชิงลบระดับต่ำ
-0.70	ถึง	-0.31	มีความสัมพันธ์เชิงลบระดับปานกลาง
-1.00	ถึง	-0.71	มีความสัมพันธ์เชิงลบระดับสูง

3.2 ข้อมูลการทำประมง วิเคราะห์หาอัตราการจับจากเครื่องมือประมง และองค์ประกอบชนิดสัตว์น้ำ โดยนำข้อมูลการลงแรงประมง ปริมาณการจับสัตว์น้ำ องค์ประกอบชนิด และขนาดของสัตว์น้ำที่จับได้จากเครื่องมือประมงทะเลพื้นบ้านในแต่ละเที่ยวเรือ นำมาประมวลผลดังนี้

วิเคราะห์อัตราการจับสัตว์น้ำต่อหน่วยการลงแรงประมงของเครื่องมือประมงอวนลอยปลาหู อวนจมกึ่ง อวนจมปลาเห็ดโคน ใช้สูตร ดังนี้

$$\text{อัตราการจับสัตว์น้ำ (กก./อวน 100 เมตร)} = \frac{\text{ปริมาณการจับสัตว์น้ำ (กก.)}}{\text{ความยาวอวนที่ทำการประมง (เมตร)}} \times 100$$

วิเคราะห์องค์ประกอบชนิดสัตว์น้ำในรูปของร้อยละชนิดสัตว์น้ำต่อปริมาณสัตว์น้ำทั้งหมดที่จับได้

ผลการศึกษาและวิจารณ์

1. สภาพทางเศรษฐกิจ-สังคม และการประมง ของชุมชนประมงพื้นบ้านเกาะสินไห

1.1 สภาพทั่วไปของชุมชนชาวประมงพื้นบ้านเกาะสินไห

จากการสำรวจข้อมูลพื้นฐานเกี่ยวกับชุมชนประมงพื้นบ้านเกาะสินไห ตำบลปากน้ำ อำเภอมือง จังหวัดระนอง พบว่า เป็นชุมชนชาวไทยมุสลิม ตั้งบ้านเรือนอยู่ติดๆ กัน บริเวณทิศตะวันออกของเกาะ ปัจจุบันบนเกาะสินไห มีโรงเรียนที่เปิดสอนถึงมัธยมตอนต้น โรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบล มัสยิดประจำหมู่บ้าน โทรศัพท์ของหมู่บ้าน ไฟฟ้าเป็นไฟปั่นจากเครื่องยนต์ โดยเปิดใช้ ในช่วงเวลา 18.30-22.30 นาฬิกา สำหรับน้ำจืด มีประปาหมู่บ้านใช้ในการอุปโภคซึ่งมีเพียงพอในช่วงหลังฤดูฝนเพียงสองหรือสามเดือนเท่านั้น แต่ละครั้วเรือนจึงต้องสำรองน้ำไว้ใช้ในหน้าแล้ง และส่วนใหญ่จะซื้อน้ำไว้บริโภค ชาวบ้านที่อาศัยบนเกาะสินไห แต่ดั้งเดิมเป็นชาวเลที่เข้ามาตั้งถิ่นฐานบนเกาะ แต่ต่อมาชาวบ้านก็ย้ายเข้ามาตั้งถิ่นฐานเพื่อประกอบอาชีพประมงเพิ่มมากขึ้น ชาวประมงเกาะสินไหมีการรวมกลุ่มกันบ้างเป็นกลุ่มเล็กๆ เพื่อพบปะพูดคุยแลกเปลี่ยนความคิดเห็นต่างๆ และมีการจัดตั้งกลุ่มที่เป็นทางการ เช่น กลุ่มสหกรณ์ประมง กลุ่มเลี้ยงหอย เป็นต้น แต่กลุ่มต่างๆ ที่จัดตั้งขึ้นไม่ค่อยประสบความสำเร็จ เนื่องจากชาวบ้านมีส่วนร่วมในการร่วมคิด ร่วมทำน้อย และเป็นพื้นที่ห่างไกลจึงขาดการติดตามจากเจ้าหน้าที่ของรัฐอย่างสม่ำเสมอ

ลักษณะของครอบครัวชาวประมงพื้นบ้านเกาะสินไห มีดังนี้

อายุ ชาวประมงพื้นบ้านเกาะสินไห ที่ทำการศึกษามีอายุตั้งแต่ 17-74 ปี โดยมีอายุเฉลี่ย 37 ปี แรงงานประมงที่ใช้เป็นผู้ชายเกือบทั้งหมด มีบ้างเป็นผู้หญิงที่ช่วยทำประมงในบางครั้ง ส่วนใหญ่ผู้หญิงทำหน้าที่เป็นแม่บ้านเลี้ยงลูก ค้าขายเล็กๆ น้อยๆ ในหมู่บ้าน และช่วยซ่อมแซมเครื่องมือประมง

สมาชิกในครัวเรือน และการใช้แรงงานในครัวเรือน ชาวประมงพื้นบ้านของชุมชนประมงเกาะสินไหส่วนใหญ่ เป็นครัวเรือนขนาดกลาง มีสมาชิกในครัวเรือนเฉลี่ยประมาณ 5 คน และในครัวเรือนหนึ่งมีแรงงานที่ช่วยในการทำประมงประมาณ 2 คน ลักษณะครัวเรือนประมงพื้นบ้านเกาะสินไห เริ่มแรกอยู่ร่วมกันในลักษณะครอบครัวเล็ก เมื่อคนในครอบครัวแต่งงานแล้วมีลูกหลาน และลูกหลานโตขึ้นก็แยกครอบครัวออกไป

ระดับการศึกษา ชาวประมงพื้นบ้านเกาะสินไห มีระดับการศึกษาที่ค่อนข้างต่ำ โดยไม่จบชั้นประถมศึกษาจำนวน ร้อยละ 54.30 จบชั้นประถมศึกษา ร้อยละ 27.10 จบมัธยมศึกษาตอนต้น และมัธยมศึกษาตอนปลาย/ประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.) ร้อยละ 8.60 เท่ากัน และจบประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง (ปวส.) เพียงร้อยละ 1.40 (ตารางที่ 1)

การที่ชาวประมงเกาะสินไหส่วนใหญ่ไม่จบประถมศึกษา เนื่องจากเมื่อก่อนไม่มีโรงเรียนบนเกาะสินไห โดยโรงเรียนบ้านเกาะสินไห ตั้งขึ้นเมื่อ พ.ศ. 2503 (siamsouth.com, 2556) และส่วนหนึ่งเป็นชาวเลที่เข้ามาตั้งถิ่นฐานบนเกาะสินไห ส่วนชาวประมงที่จบประถมศึกษาเป็นกลุ่มชาวประมงรุ่นหลัง ซึ่งมีโรงเรียนระดับประถมศึกษาเข้ามาตั้งบนเกาะสินไหแล้ว สำหรับลูกหลานของชาวประมงที่จบมัธยมศึกษาตอนต้นมัธยมศึกษาตอนปลาย/ประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.) และจบประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง (ปวส.) ส่วนใหญ่จะหันไปประกอบอาชีพอื่นๆ

ตารางที่ 1 จำนวนและร้อยละของตัวอย่างครัวเรือนประมงพื้นบ้าน จำแนกตามระดับการศึกษา

ระดับการศึกษา	จำนวน (ราย)	ร้อยละ
ไม่จบประถมศึกษา	38	54.30
ประถมศึกษา	19	27.10
มัธยมศึกษาตอนต้น	6	8.60
มัธยมศึกษาตอนปลาย/ประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.)	6	8.60
ประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง (ปวส.)	1	1.40
รวม	70	100.00

1.2 สภาวะทางเศรษฐกิจของชุมชนชาวประมงพื้นบ้านเกาะสินไห รายได้

ชาวบ้านเกาะสินไห ร้อยละ 64.30 ประกอบอาชีพทำประมงอย่างเดียว อีกร้อยละ 35.70 มีอาชีพอื่นๆ เสริม ได้แก่ ทำสวนยาง เลี้ยงสัตว์ รับจ้าง และค้าขาย (ตารางที่ 2) อย่างไรก็ตามรายได้ของครอบครัวส่วนใหญ่เป็นรายได้จากการทำประมง ซึ่งพบว่ารายได้จากการทำประมงแต่ละครัวเรือนไม่แน่นอน บางวันมีรายได้ค่อนข้างสูง บางวันมีรายได้ไม่เพียงพอกับรายจ่าย ขึ้นอยู่กับอัตราการจับสัตว์น้ำ เห็นได้จากอัตราการจับสัตว์น้ำจากเครื่องมือประมงของชาวประมง เช่น อวนจมกึ่งมีอัตราการจับสัตว์น้ำช่วงระหว่าง 0.65-2.91 กิโลกรัมต่ออวน 100 เมตร (ตารางผนวกที่ 1) อวนจมปลาเห็ดโคนมีอัตราการจับสัตว์น้ำช่วงระหว่าง 0.41-3.67 กิโลกรัมต่ออวน 100 เมตร (ตารางผนวกที่ 2) และอวนลอยปลาทุมมีอัตราการจับสัตว์น้ำช่วงระหว่าง 1.73-6.61 กิโลกรัมต่ออวน 100 เมตร (ตารางผนวกที่ 3) เครื่องมือประมงดังกล่าวมีอัตราการจับสัตว์น้ำเฉลี่ยที่แตกต่างกันอย่างชัดเจนในแต่ละเดือน โดยชาวประมงพื้นบ้านเกาะสินไห มีรายได้ช่วงที่ได้มากที่สุด 6,185 บาท/เดือน ประมาณ 4 เดือน และช่วงรายได้น้อยเฉลี่ย 3,422 บาท/เดือน ประมาณ 8 เดือน โดยแบ่งกลุ่มตัวอย่างที่คิดว่ารายได้ ระหว่าง 0-3,000 3,001-6,000 6,001-10,000 และ มากกว่า 10,000 บาท เป็นช่วงที่มีรายได้มากที่สุด มีจำนวนร้อยละ 38.57 30.00 25.71 และ 5.72 ตามลำดับ และคิดว่าช่วงดังกล่าวเป็นช่วงที่มีรายได้น้อย เท่ากับ 88.57 10.00 1.43 และ 0.00 ตามลำดับ ตามตารางที่ 3 ซึ่งเมื่อพิจารณาถึงจำนวนเดือนที่มีรายได้เฉลี่ยสูงจะใกล้เคียงกับจำนวนเดือนที่มีอัตราการจับสัตว์น้ำเฉลี่ยรายเดือนสูงกว่าอัตราการจับสัตว์น้ำเฉลี่ยทั้งปี โดยในอวนจมกึ่ง พบ 5 เดือน ได้แก่ เดือนมีนาคม เมษายน กรกฎาคม พฤศจิกายน และ ธันวาคม มีอัตราการจับสัตว์น้ำเฉลี่ยรายเดือน เท่ากับ 2.41 2.16 2.34 2.00 และ 2.91 กิโลกรัมต่ออวน 100 เมตร ขณะที่อัตราการจับเฉลี่ยทั้งปี เท่ากับ 1.76 กิโลกรัมต่ออวน 100 เมตร สำหรับอวนจมปลาเห็ดโคน พบ 3 เดือน คือ เดือนตุลาคม พฤศจิกายน และ ธันวาคม มีอัตราการจับสัตว์น้ำเฉลี่ยรายเดือน เท่ากับ 3.34 1.85 และ 3.67 กิโลกรัมต่ออวน 100 เมตร สูงกว่าอัตราการจับเฉลี่ยทั้งปี ซึ่งเท่ากับ 1.19 กิโลกรัมต่ออวน 100 เมตร (ตารางผนวกที่ 1 และ 2)

ตารางที่ 2 จำนวนและร้อยละของตัวอย่างครัวเรือนประมงพื้นบ้าน จำแนกตามการประกอบอาชีพ

การประกอบอาชีพ	จำนวน (ราย)	ร้อยละ
ประมง	45	64.30
ประมงรวมกับอาชีพอื่นๆ	25	35.70
-ประมงร่วมกับเกษตรกรรม	6	8.60
-ประมงร่วมกับปศุสัตว์	4	5.70
-ประมงร่วมกับรับจ้าง	6	8.60
-ประมงร่วมกับค้าขาย	9	12.80
รวม	70	100.00

ตารางที่ 3 จำนวนและร้อยละของตัวอย่างครัวเรือนประมงพื้นบ้าน จำแนกตามรายได้จากการทำประมง

รายได้ (บาท/เดือน)	ช่วงที่มีรายได้มาก		ช่วงที่มีรายได้น้อย	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
0-3,000	27	38.57	62	88.57
3,001-6,000	21	30.00	7	10.00
6,001-10,000	18	25.71	1	1.43
มากกว่า 10,000	4	5.72	0	0.00

ความเพียงพอของรายได้จากการทำประมงต่อรายจ่าย

พบว่าชาวประมงมีรายได้จากการทำประมงมากกว่ารายจ่ายในครัวเรือน ร้อยละ 44.30 รายได้เท่ากับรายจ่าย ร้อยละ 47.10 และรายได้น้อยกว่ารายจ่าย ร้อยละ 8.60 (ตารางที่ 4)

หนี้สิน

ชาวประมงพื้นบ้านมีหนี้สินเพียง ร้อยละ 34.30 และไม่มีหนี้สินร้อยละ 65.70 โดยหนี้สินส่วนใหญ่กู้ยืมจากแพปลาหรือนายทุนถึงร้อยละ 66.70 กองทุนหมู่บ้านร้อยละ 13.30 และแหล่งอื่นๆ ร้อยละ 20.00 (ตารางที่ 5) จากการสอบถามพบว่า เป็นหนี้สินที่เกิดจากค่าใช้จ่ายในการประกอบอาชีพประมงเกือบทั้งหมด เช่น ซื้อเรือ ซ่อมแซมเรือ ซื้อเครื่องมือและอุปกรณ์การทำประมง เป็นต้น นอกจากนี้เกิดจากค่าใช้จ่ายในชีวิตประจำวันของครอบครัวในช่วงที่ไม่มีการทำการประมง หรือจับสัตว์น้ำได้ไม่คุ้มทุน ทำให้ชาวประมงต้องมีภาระเมื่อชาวประมงจับสัตว์น้ำมาได้ก็ต้องนำมาขายให้แพหรือนายทุนที่เป็นเจ้าหนี้เพื่อหักล้างหนี้ที่ค้างอยู่ หรือนำไปใช้หนี้กับเจ้าหนี้อื่นๆ แต่เมื่อใดชาวประมงไม่มีรายได้ จับสัตว์น้ำได้น้อยลงก็จะกู้ยืมอีก โดยจะเป็นวงจรรุ่นนี้ตลอดไป และมีโอกาสที่ชาวประมงมีหนี้สินเพิ่มขึ้นอีกถ้าทรัพยากรสัตว์น้ำเสื่อมโทรม และเกิดการชำรุดของทรัพย์สินทางการประมง ซึ่งจำเป็นจะต้องดูแล ซ่อมแซม หรือเปลี่ยนใหม่ในอนาคต

ตารางที่ 4 จำนวนและร้อยละของตัวอย่างครัวเรือนประมงพื้นบ้าน จำแนกตามรายได้ต่อค่าใช้จ่าย ในครอบครัว

รายได้ต่อรายจ่าย	จำนวน (ราย)	ร้อยละ
รายได้มากกว่ารายจ่าย	31	44.30
รายได้เท่ากับรายจ่าย	33	47.10
รายได้น้อยกว่ารายจ่าย	6	8.60
รวม	70	100.00

ตารางที่ 5 จำนวนและร้อยละของตัวอย่างครัวเรือนประมงพื้นบ้าน ที่มีภาระหนี้สินและแหล่งหนี้สิน ที่ชาวประมงกู้ยืม

หนี้สิน	จำนวน (ราย)	ร้อยละ
ไม่มีหนี้สิน	46	65.70
มีหนี้สิน	24	34.30
แพปลา/นายทุน	16	66.70
กองทุนหมู่บ้าน	3	13.30
แหล่งหนี้สินอื่นๆ	5	20.00
รวม	70	100.00

1.3 การทำประมงของชุมชนชาวประมงพื้นบ้านเกาะสินไห

ชาวประมงพื้นบ้านเกาะสินไหมีเรือเป็นของตัวเอง ร้อยละ 77.10 ส่วนที่ไม่มีเรือเป็นของตัวเอง ร้อยละ 22.90 จะเช่าเรือออกทำการประมง หรือออกทำการประมงร่วมกับเรือประมงเพื่อนบ้านและญาติพี่น้อง โดยช่วยกันจ่ายค่าน้ำมันเชื้อเพลิง และช่วยซ่อมแซมเรือ เรือที่ใช้ทำการประมงทั้งหมดเป็นเรือเครื่องหางยาว ขนาดความยาวเรือ 7-10 เมตร เครื่องยนต์ที่ใช้มาก คือ เครื่องย่นมาร์ กำลังเครื่องยนต์ 9-10 แรงม้า ชนิดและจำนวนเครื่องมือประมงพื้นบ้าน ชาวประมงใช้เครื่องมือประมงหลายชนิดร่วมกันขึ้นอยู่กับฤดูกาลในรอบปี อย่างไรก็ตามชาวประมงส่วนใหญ่มักจะเลือกใช้เครื่องมือประมงที่สามารถทำประมงได้นานที่สุด และทำรายได้จากการจับสัตว์น้ำได้มากที่สุดในรอบปีเป็นเครื่องมือประมงหลัก ได้แก่ อวนจมกึ่ง อวนจมปลาเห็ดโคน และอวนลอยปลาทุ (ตารางที่ 6) โดยมีอัตราการจับ และองค์ประกอบชนิดสัตว์น้ำ ตามตารางผนวก 1-3

ปัญหาและระดับความรุนแรงของปัญหาในการทำประมงพื้นบ้านของชาวประมงเกาะสินไห พบว่า ชาวประมงประสบปัญหาหลายด้านที่มีระดับความรุนแรงต่างๆ กัน เช่น ปัญหาเรื่องช่วงลมมรสุมที่ยาวนาน ชาวประมงไม่สามารถออกไปทำการประมงได้ ร้อยละ 45.70 และ 28.60 ของชาวประมงซึ่งระบุเป็นปัญหาที่มีความรุนแรงมาก และค่อนข้างมาก ตามลำดับ ชาวประมงร้อยละ 15.70 และ 34.30 ระบุว่าปัญหาเรื่องปริมาณสัตว์น้ำที่จับได้มีปริมาณลดลงเป็นปัญหาที่มีความรุนแรงมาก และค่อนข้างมาก ตามลำดับ ปัญหาเรื่องต้นทุนการทำประมงสูง เช่น ค่าเครื่องมืออุปกรณ์ประมง ค่าน้ำมัน เป็นต้น ชาวประมงร้อยละ 14.30 และ 37.10 ระบุว่าปัญหาที่มีความรุนแรงมาก และค่อนข้างมาก ตามลำดับ สำหรับปัญหาอื่นๆ มีความรุนแรงลดน้อยลง โดยเรื่องที่มีระดับความรุนแรงของปัญหาน้อย คือ ความขัดแย้งระหว่างชาวประมงกับเจ้าหน้าที่ของรัฐ ความขัดแย้งของชาวประมงด้วยกัน และการลักขโมยสัตว์น้ำที่ได้จากการประมง ตามลำดับ (ตารางที่ 7)

ตารางที่ 6 จำนวนและร้อยละของตัวอย่างครัวเรือนประมงพื้นบ้าน จำแนกตามการใช้เครื่องมือทำการประมง

การใช้เครื่องมือทำการประมง	จำนวน (ราย)	ร้อยละ
อวนจมกึ่ง	25	35.71
อวนจมปลาเห็ดโคน	10	14.29
อวนลอยปลาทุ	7	10.00
อวนจมกึ่ง อวนจมปลาเห็ดโคน	15	21.43
อวนจมปลาเห็ดโคน อวนจมปู	5	7.14
อวนจมปลาเห็ดโคน อวนลอยปลาอื่นๆ	5	7.14
อวนจมกึ่ง อวนลอยปลาทุ อวนลอยปลาอื่นๆ	3	4.29
รวม	70	100.00

ตารางที่ 7 ปัญหา และระดับความรุนแรงของปัญหา ของตัวอย่างครัวเรือนประมงพื้นบ้านเกาะสินไห

ปัญหา	ระดับความรุนแรง (ร้อยละ)			
	มาก	ค่อนข้างมาก	น้อย	น้อยที่สุด
- ช่วงฤดูมรสุมยาวนาน	45.70	28.60	21.40	4.30
- ปริมาณสัตว์น้ำที่จับได้	15.70	34.30	27.10	22.90
- ต้นทุนการทำประมงสูง	14.30	37.10	28.60	20.00
- การต่อรองราคาสัตว์น้ำของชาวประมงกับแปปลา	10.00	42.80	18.60	28.60
- ผลกระทบจากมาตรการต่างๆ ของทางราชการ	10.00	5.70	35.70	48.60
- แรงงานประมง	8.60	12.80	30.00	48.60
- ผลกระทบจากการแย่งแหล่งการทำประมงของเรือนายทุนคนไทยที่ให้ชาวพม่าทำการ	8.60	15.70	27.10	48.60
- ความขัดแย้งของชาวประมงด้วยกัน	5.70	7.20	10.00	77.10
- ความขัดแย้งระหว่างชาวประมงกับเจ้าหน้าที่ของรัฐ	5.70	2.90	11.40	80.00
- การลักขโมยสัตว์น้ำที่ได้จากการประมง	2.90	7.10	20.00	70.00

2. การรับรู้ข่าวสารและความรู้เกี่ยวกับการประมงและการจัดการทรัพยากรสัตว์น้ำ

2.1 การรับรู้ข่าวสาร

พิจารณาประเภทของข้อมูลข่าวสารที่ชาวประมงได้รับ พบว่า จำนวนชาวประมงที่ได้รับข่าวสารทั่วไปด้านการประมงมีมากกว่าการได้รับข่าวสารด้านการจัดการทรัพยากรสัตว์น้ำ โดยข่าวสารที่ได้รับมากที่สุด ได้แก่ ข่าวสารการขึ้นทะเบียนเรือ สภาพดินฟ้าอากาศ และกฎหมายประมง ร้อยละ 90.00 85.70 และ 60.00 ตามลำดับ สำหรับข่าวสารด้านคุณภาพน้ำทะเลเป็นข่าวสารที่ชาวประมงไม่ได้รับมากที่สุด ร้อยละ 72.90 ส่วนข้อมูลข่าวสารด้านการจัดการทรัพยากรสัตว์น้ำ พบว่า ข่าวสารการสร้างแหล่งอาศัยสัตว์ทะเล ชาวประมงได้รับข่าวสารมากที่สุด ร้อยละ 77.10 รองลงมาเป็นข่าวการปล่อยพันธุ์สัตว์น้ำ และข่าวการจับกุมผู้กระทำความผิด ร้อยละ 72.90 และ 57.10 ตามลำดับ ส่วนข่าวสารที่ชาวประมงไม่ได้รับมากที่สุด คือ ข่าวสารเกี่ยวกับธนาคารสัตว์น้ำ ไม่ได้รับร้อยละ 71.40 (ตารางที่ 8)

ตารางที่ 8 การรับรู้ข่าวสาร ของตัวอย่างครัวเรือนประมงพื้นบ้านเกาะสินไห

ประเภทข่าวสาร	ได้รับ		ไม่ได้รับ	
	จำนวน (ราย)	ร้อยละ	จำนวน (ราย)	ร้อยละ
ข่าวสารทั่วไปด้านการประมง				
- ข่าวสภาพดินฟ้าอากาศ	60	85.70	10	14.30
- ข่าวเกี่ยวกับคุณภาพน้ำทะเล	19	27.10	51	72.90
- ข่าวการขึ้นทะเบียนเรือ	63	90.00	7	10.00
- ข่าวกฎหมายประมง	28	60.00	42	40.00
ข่าวสารด้านการจัดการทรัพยากรสัตว์น้ำ				
- ข่าวการห้ามจับปูม้าไข่นอกกระดอง	22	31.40	48	68.60
- ข่าวเกี่ยวกับโครงการธนาคารสัตว์น้ำ	20	28.60	50	71.40
- ข่าวการปล่อยพันธุ์สัตว์น้ำ	51	72.90	19	27.10
- ข่าวการสร้างแหล่งอาศัยสัตว์ทะเล	54	77.10	16	22.90
- ข่าวการจับกุมผู้กระทำความผิดกฎหมายประมง	40	57.10	30	42.90
- ข่าวมาตรการปิดอ่าวฝั่งทะเลอันดามัน	24	34.30	46	65.70

ระดับการรับรู้ข่าวสาร พิจารณาระดับการรับรู้ข่าวสารของชาวประมง พบว่าส่วนใหญ่มีระดับการรับรู้ข่าวสารทางด้านการประมงและการจัดการทรัพยากรสัตว์น้ำ ในระดับปานกลาง ร้อยละ 54.28 และการรับรู้ข่าวสารระดับสูงและต่ำมีสัดส่วนเท่ากัน ร้อยละ 22.86 เมื่อจัดแบ่งระดับการรับรู้ข่าวสารเป็นการรับรู้ข่าวสารทั่วไปด้านการประมง พบว่า ชาวประมงร้อยละ 57.14 22.86 และ 20.00 มีระดับการรับรู้ข่าวสารในระดับปานกลาง ต่ำ และสูง ตามลำดับ ส่วนข่าวสารด้านการจัดการทรัพยากรสัตว์น้ำ ชาวประมงร้อยละ 45.71 31.43 และ 22.86 มีระดับการรับรู้ข่าวสารในระดับสูง ปานกลาง และต่ำ ตามลำดับ (ตารางที่ 9)

ช่องทางการรับรู้ข่าวสารของชาวประมงแบ่งออกเป็นหลายช่องทาง โดยช่องทางที่ชาวประมงได้รับข่าวสารทั่วไปเกี่ยวกับการประมงมากที่สุด คือ วิทยุ ร้อยละ 38.76 รองลงมา คือ โทรทัศน์ ผู้นำชุมชน และเพื่อนบ้าน ร้อยละ 24.81 17.05 และ 13.18 ตามลำดับ ส่วนข่าวสารด้านการจัดการทรัพยากรสัตว์น้ำ ชาวประมงรับรู้ผ่านทางผู้นำชุมชนมากที่สุด ร้อยละ 37.50 รองลงมาจากเจ้าหน้าที่ของรัฐ วิทยุ เพื่อนบ้าน และ โทรทัศน์ ร้อยละ 33.33 11.11 11.11 และ 6.25 ตามลำดับ (ตารางที่ 10)

ตารางที่ 9 ระดับการรับรู้ข่าวสาร ของตัวอย่างครัวเรือนประมงพื้นบ้านเกาะสินไห

ระดับการรับรู้ข่าวสาร	ระดับการรับรู้	จำนวน (ราย)	ร้อยละ
ข่าวสารทางด้านการประมงและการจัดการ ทรัพยากรสัตว์น้ำ	ระดับสูง	16	22.86
	ระดับปานกลาง	38	54.28
	ระดับต่ำ	16	22.86
	รวม	70	100.00
ข่าวสารด้านการประมง	ระดับสูง	14	20.00
	ระดับปานกลาง	40	57.14
	ระดับต่ำ	16	22.86
	รวม	70	100.00
ข่าวสารด้านการจัดการทรัพยากรสัตว์น้ำ	ระดับสูง	32	45.71
	ระดับปานกลาง	22	31.43
	ระดับต่ำ	16	22.86
	รวม	70	100.00

ตารางที่ 10 ช่องทางการรับรู้ข่าวสาร ของตัวอย่างครัวเรือนประมงพื้นบ้านเกาะสินไห

ประเภทข่าวสาร	ร้อยละการรับรู้ผ่านสื่อ								รวม
	วิทยุ	โทรทัศน์	สิ่งพิมพ์	เพื่อนบ้าน	เจ้าหน้าที่ ของรัฐ	ผู้นำชุมชน	องค์กรพัฒนา ชุมชน (NGO)	แฟปปลา	
ข่าวสารทั่วไปด้าน การประมง	38.76	24.81	0.00	13.18	5.43	17.05	0.00	0.77	100.00
ด้านการจัดการ ทรัพยากรสัตว์น้ำ	11.11	6.25	0.00	11.11	33.33	37.50	0.00	0.70	100.00

2.2 ความรู้ของชาวประมงเกี่ยวกับทรัพยากรและการจัดการทรัพยากรสัตว์น้ำ

จากผลการศึกษา พบว่า ชาวประมงมีความรู้เกี่ยวกับทรัพยากรและการจัดการทรัพยากรสัตว์น้ำ ในระดับต่ำ ปานกลาง และสูง ตามลำดับ ร้อยละ 24.28 57.14 และ 18.58 (ตารางที่ 11) โดยเรื่องที่ ชาวประมงส่วนใหญ่เข้าใจคลาดเคลื่อน เช่น เข้าใจว่าปะการังเทียมเป็นแหล่งวางไข่ที่สำคัญของปลาผิวน้ำ เข้าใจว่าการจับสัตว์น้ำขึ้นมาใช้น้อยที่สุดทำให้มีสัตว์น้ำใช้ตลอดไป และ ปลาหู ปลาปลิง และปลาทราย เป็นปลาผิวน้ำ เป็นต้น ส่วนเรื่องที่ชาวประมงส่วนใหญ่มีความรู้ในระดับสูง คือ ห้ามทำประมงอวนล้อมจับขนาดตาไม่ต่ำกว่า 2.5 ซม. ประกอบแสงไฟล่อในเวลากลางคืน ปลาเกะตักสายไหม เป็นปลาเกะตักขนาดเล็กที่สามารถโตเพิ่มขนาดได้อีก และ อวนปากเสือเป็นเครื่องมือที่ผิดกฎหมาย เป็นต้น (ตารางผนวกที่ 4)

ตารางที่ 11 ระดับความรู้ ความเข้าใจ ของตัวอย่างครัวเรือนประมงพื้นบ้านเกาะสินไหเกี่ยวกับทรัพยากร และการจัดการทรัพยากรสัตว์น้ำ

ความรู้ ความเข้าใจเรื่องทรัพยากรและการจัดการ ทรัพยากรสัตว์น้ำ	จำนวน (ราย)	ร้อยละ
ต่ำ	17	24.28
ปานกลาง	40	57.14
สูง	13	18.58
รวม	70	100.00

3. ทศนคติของชาวประมงพื้นบ้านต่อการจัดการประมงชายฝั่งของชุมชน

3.1 ความรู้สึกของชาวประมงต่อการจัดการประมงชายฝั่งของชุมชน

ชาวประมง มีความรู้สึกในเชิงที่ดีต่อการจัดการประมงชายฝั่งของชุมชนในระดับต่ำ ปานกลาง และสูง ร้อยละ 47.10 37.10 และ 15.80 ตามลำดับ (ตารางที่ 12) ข้อสำคัญที่ชาวประมงมีระดับความรู้สึกดีสูง ได้แก่ รู้สึกว่ารัฐควรมีการดูแลการใช้ประโยชน์ทรัพยากรสัตว์น้ำ และรัฐจะออกมาตรการกำหนดเขตทำการประมง ชายฝั่งและพื้นที่ทำประมงที่ชัดเจนโดยให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นและองค์กรประมงมีส่วนร่วม ร้อยละ 98.60 และ 94.30 ตามลำดับ (ตารางผนวกที่ 5)

3.2 ความคิดเห็นของชาวประมงต่อการจัดการประมงชายฝั่งของชุมชน

ชาวประมงมีความคิดในเชิงเห็นด้วยกับการจัดการประมงชายฝั่งของชุมชนในระดับที่ต่ำ (ไม่ค่อยเห็นด้วย) ระดับปานกลาง (เห็นด้วย) และระดับสูง (เห็นด้วยอย่างมาก) เท่ากับ 50.00 27.20 และ 22.80 ตามลำดับ (ตารางที่ 13) โดยชาวประมงมีความคิดในเชิงเห็นด้วยมากกับข้อที่ว่าชุมชนควรมีการช่วยเหลือ เกื้อกูลซึ่งกันและกันในการทำประมงและดูแลทรัพยากรสัตว์น้ำ ธนาการสัตว์น้ำประสบความสำเร็จในการเพิ่ม ปริมาณสัตว์น้ำ และการศึกษาทางวิชาการของกรมประมงมีความสำคัญต่อการจัดการประมง เป็นต้น ในขณะที่เดียวกันชาวประมงมีความคิดในเชิงไม่เห็นด้วยอย่างมากกับข้อที่ว่าเกิดความขัดแย้งระหว่างเครื่องมือประมง พื้นบ้านในชุมชน ควรกำหนดจำนวนปริมาณการจับสัตว์น้ำต่อลำ และ การทิ้งปะการังเทียมจะทำให้ท่านยุ่งยาก ในการทำประมง (ตารางผนวกที่ 6)

ตารางที่ 12 ระดับของความรู้สึก ของตัวอย่างครัวเรือนประมงพื้นบ้านเกาะสินไหต่อการจัดการประมงชายฝั่ง ของชุมชน

ระดับความรู้สึก	จำนวน (ราย)	ร้อยละ
ต่ำ	33	47.10
ปานกลาง	26	37.10
สูง	11	15.80
รวม	70	100.00

ตารางที่ 13 ระดับของความคิดเห็น ของตัวอย่างครัวเรือนประมงพื้นบ้านเกาะสินไหต่อการจัดการประมงชายฝั่งของชุมชน

ระดับความคิดเห็น	จำนวน (ราย)	ร้อยละ
ต่ำ	35	50.00
ปานกลาง	19	27.20
สูง	16	22.80
รวม	70	100.00

3.3 พฤติกรรมหรือแนวโน้มพฤติกรรมของชาวประมงต่อการจัดการประมงชายฝั่งของชุมชน

พฤติกรรม (behavior) หมายถึง ทุกๆ สิ่งที่คุณคนทำซึ่งสามารถสังเกตเห็นได้โดยตรง หรืออยู่ในกระบวนการทางจิตใจ ซึ่งได้แก่ ความคิด ความรู้สึก และแรงขับซึ่งเป็นประสบการณ์ของแต่ละบุคคลที่ไม่สามารถจะสังเกตเห็นได้โดยตรง พฤติกรรมของมนุษย์มีความหมายครอบคลุมการแสดงออกทั้งทางด้านร่างกาย และจิตใจ ซึ่งถ้าเป็นการแสดงออกทางด้านร่างกาย ก็จะแสดงออกมาให้เห็นได้อย่างชัดเจน เช่น เดิน วิ่ง นอน หรือ กระโดด เป็นต้น แต่ถ้าเป็นการแสดงออกที่อยู่ในกระบวนการของจิตใจ ก็จะไม่แสดงออกมาให้เห็นอย่างชัดเจน ซ้ำซ้อน อยู่ภายในจิตใจ เช่น ความคิด ความรู้สึก หรือแรงจูงใจ เป็นต้น เมื่อไม่สามารถสังเกตเห็นได้โดยตรงแล้ว ก็ต้องอาศัยการคาดเดาสรุปรเอาจากการกระทำต่างๆ ที่สามารถสังเกตเห็นได้ (ภาณุวัฒน์, 2556) โดยชาวประมงมีพฤติกรรมหรือแนวโน้มพฤติกรรมต่อการจัดการทรัพยากรสัตว์น้ำในระดับต่ำ ปานกลาง และสูง ร้อยละ 18.58 57.14 และ 24.28 ตามลำดับ (ตารางที่ 14) ข้อที่สำคัญ คือ ชาวประมงทั้งหมดจะเข้าร่วมกิจกรรมในการเฝ้าระวังดูแลพื้นที่อนุรักษ์ทรัพยากรสัตว์น้ำ และร้อยละ 94.28 จะเป็นคนหนึ่งที่ร่วมประชุมหาจุดตั้งปะการังเทียมในชุมชนตามลำดับ ในขณะที่เดียวกันชาวประมง ร้อยละ 86.57 มีพฤติกรรมหรือแนวโน้มพฤติกรรมต่ำในข้อที่ว่า หากรัฐกำหนดพื้นที่บางส่วนเป็นเขตอนุรักษ์ทรัพยากรสัตว์น้ำจะมีชาวประมงฝ่าฝืน (ตารางผนวกที่ 7)

ตารางที่ 14 พฤติกรรมหรือแนวโน้มพฤติกรรม ของตัวอย่างครัวเรือนประมงพื้นบ้านเกาะสินไหต่อการจัดการประมงชายฝั่งของชุมชน

พฤติกรรมหรือแนวโน้มพฤติกรรม	จำนวน (ราย)	ร้อยละ
ต่ำ	13	18.58
ปานกลาง	40	57.14
สูง	17	24.28
รวม	70	100.00

3.4 ทักษะคติของชาวประมงต่อการจัดการประมงชายฝั่งของชุมชน

ชาวประมง มีทัศนคติต่อการจัดการประมงชายฝั่งของชุมชนในระดับปานกลาง มากที่สุด ร้อยละ 55.72 รองลงมามีทัศนคติสูง และต่ำ ร้อยละ 27.14 และ 17.14 ตามลำดับ (ตารางที่ 15)

ตารางที่ 15 ทักษะคติของชาวประมงของตัวอย่างครัวเรือนประมงพื้นบ้านเกาะสินไหต่อการจัดการประมงชายฝั่งของชุมชน

ทัศนคติ	จำนวน (ราย)	ร้อยละ
ต่ำ	12	17.14
ปานกลาง	39	55.72
สูง	19	27.14
รวม	70	100.00

4. การยอมรับแนวทางต่างๆ ในการจัดการประมง

การยอมรับแนวคิดการจัดการทรัพยากรประมงของชาวประมงแต่ละแนวทาง หากมีการนำมาตรการจัดการประมงมาใช้ พบว่า แนวคิดการห้ามจับสัตว์น้ำขนาดเล็ก โครงการจัดตั้งธนาคารสัตว์น้ำ และการกำหนดขนาดตาเครื่องมือประมง ชาวประมงให้การยอมรับมาก ร้อยละ 92.86 72.86 และ 55.71 ตามลำดับ ในขณะที่เดียวกันมาตรการการจัดการประมงที่ชาวประมงไม่ยอมรับ ได้แก่ การจำกัดปริมาณเรือประมงที่ทำการประมง การกำหนดจำนวนเครื่องมือประมง และการกำหนดปริมาณการจับสัตว์น้ำ ร้อยละ 98.57 97.14 และ 92.86 ตามลำดับ (ตารางที่ 16) และการเรียงลำดับแนวทางการจัดการในการจัดการประมงตามความเห็นของชาวประมงแสดงตามตารางที่ 17

โดยชาวประมงเห็นว่าองค์กรหลักที่สมควรดูแลทรัพยากรสัตว์น้ำ คือ กลุ่มชาวประมงเอง ร้อยละ 52.86 รองลงมาเป็น กรมประมง องค์การบริหารส่วนท้องถิ่น และกรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่าและพันธุ์พืช ร้อยละ 40.00 5.71 และ 1.43 ตามลำดับ (ตารางที่ 18)

ตารางที่ 16 การยอมรับแนวคิดในการจัดการทรัพยากรประมง ของตัวอย่างครัวเรือนประมงพื้นบ้านเกาะสินไห

แนวคิด	ยอมรับ (ร้อยละ)	ไม่ยอมรับ (ร้อยละ)
1. การห้ามจับสัตว์น้ำขนาดเล็ก	92.86	7.14
2. โครงการธนาคารสัตว์น้ำ	72.86	27.14
3. การกำหนดขนาดตาอวนเครื่องมือประมง	55.71	44.29
4. การกำหนดพื้นที่ทำการประมง	22.86	77.14
5. การกำหนดฤดูกาลทำการประมง	10.00	90.00
6. การกำหนดปริมาณการจับสัตว์น้ำ	7.14	92.86
7. การกำหนดจำนวนเครื่องมือประมง	2.86	97.14
8. จำกัดปริมาณเรือประมงที่ทำการประมง	1.43	98.57
9. ปรับเปลี่ยนอาชีพออกนอกภาคประมง	35.71	64.29

ตารางที่ 17 ลำดับแนวทางในการจัดการทรัพยากรประมง ของตัวอย่างครัวเรือนประมงพื้นบ้านเกาะสินไห

แนวทางในการจัดการประมง	ลำดับในการเลือกแนวคิด (ราย)			คะแนน
	ลำดับ 1	ลำดับ 2	ลำดับ 3	
1. การห้ามจับสัตว์น้ำขนาดเล็ก	40	18	7	163
2. โครงการธนาคารสัตว์น้ำ	4	31	16	90
3. ปรับเปลี่ยนอาชีพออกนอกภาคประมง	17	4	4	63
4. การกำหนดขนาดตาอวนเครื่องมือประมง	5	10	24	59
5. การกำหนดพื้นที่ทำการประมง	2	3	11	23
6. การกำหนดฤดูกาลทำการประมง	1	3	3	12
7. การกำหนดปริมาณการจับสัตว์น้ำ	2	0	3	9
8. การกำหนดจำนวนเครื่องมือประมง	1	0	1	4
9. จำกัดปริมาณเรือประมงที่ทำประมง	0	1	0	2

ตารางที่ 18 หน่วยงานหรือองค์กรหลักที่สมควรดูแลทรัพยากรสัตว์น้ำ

หน่วยงาน/องค์กร	จำนวน (ราย)	ร้อยละ
กลุ่มชาวประมง	37	52.86
กรมประมง	28	40.00
องค์การบริหารส่วนท้องถิ่น	4	5.71
กรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช	1	1.43

5. ปัจจัยที่ส่งผลต่อระดับทัศนคติของชาวประมงต่อการจัดการประมงชายฝั่งของชุมชน

ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยต่างๆ ทางด้านเศรษฐกิจและสังคมกับทัศนคติต่อการจัดการประมงชายฝั่งของชุมชน ได้แก่ รายได้ หนี้สิน อายุ ระดับการศึกษา ประสบการณ์ในการทำประมง ระดับการรับรู้ข่าวสาร และระดับความรู้ในเรื่องทรัพยากรสัตว์น้ำของชาวประมง เมื่อทดสอบทางสถิติพบว่าไม่มีความแตกต่างกันทางสถิติ ($P > 0.05$) ตามตารางที่ 19 แสดงว่าปัจจัยทางเศรษฐกิจและสังคมของครัวเรือนประมงพื้นบ้านเกาะสินไห ไม่มีผลกับทัศนคติต่อการจัดการประมงชายฝั่งบ้านเกาะสินไห อาจเป็นเพราะว่าปัจจัยทางด้านเศรษฐกิจและสังคมดังกล่าวเป็นปัจจัยที่ส่งกระทบต่อความเป็นอยู่ของชาวประมงไม่มากนัก เดิมศักดิ์ (2548) รายงานว่าถึงแม้ว่าทัศนคติจะเปลี่ยนแปลงได้ก็ตาม แต่ก็เปลี่ยนแปลงได้ยากและต้องใช้เวลา ทั้งนี้เนื่องจากการเกิดทัศนคติต่อสิ่งใดนั้นต้องใช้เวลาอันพอสมควร การเปลี่ยนแปลงทัศนคติอาจดำเนินการโดยการชักจูง การเปลี่ยนกลุ่ม การล้างสมอง โฆษณาชวนเชื่อ และการให้ประสบการณ์ ชุมชนประมงบ้านเกาะสินไหเป็นชุมชนประมงพื้นบ้านที่ตั้งอยู่บนเกาะมีวัฒนธรรมของชุมชนหนึ่งเดียวกัน ความเป็นอยู่และการอบรมสั่งสอนในครอบครัว ตลอดจนประสบการณ์ อิทธิพลกลุ่มทางสังคม และการสื่อสารมวลชนไม่แตกต่างกันและเปลี่ยนแปลงมากนักทำให้ทัศนคติของคนในชุมชนไม่ค่อยเปลี่ยนแปลง

ตารางที่ 19 ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยทางเศรษฐกิจ และสังคมกับทัศนคติในการจัดการประมงชายฝั่งของชุมชน

ความสัมพันธ์	ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์	ค่าทดสอบทางสถิติ (P-value)
1. รายได้กับทัศนคติต่อการจัดการประมงชายฝั่งของชุมชน	-0.022	0.857
2. ภาวะหนี้สินกับทัศนคติต่อการจัดการประมงชายฝั่งของชุมชน	0.186	0.123
3. อายุกับทัศนคติต่อการจัดการประมงชายฝั่งของชุมชน	-0.197	0.102
4. ระดับการศึกษากับทัศนคติต่อการจัดการประมงชายฝั่งของชุมชน	0.099	0.416
5. ประสบการณ์การทำประมงกับทัศนคติต่อการจัดการประมงชายฝั่งของชุมชน	-0.228	0.057
6. ระดับการรับรู้ข่าวสารกับทัศนคติต่อการจัดการประมงชายฝั่งของชุมชน	0.179	0.138
7. ระดับความรู้ในเรื่องทรัพยากรสัตว์น้ำและการจัดการประมงกับทัศนคติต่อการจัดการประมงชายฝั่งของชุมชน	-0.228	0.057

หมายเหตุ : * = มีความแตกต่างกันทางสถิติ ($P < 0.05$)

สรุปผลการศึกษา

1. สภาพทางเศรษฐกิจ-สังคม และการประมง ของชุมชนประมงพื้นบ้านเกาะสินไห

สภาพทางสังคม-เศรษฐกิจชุมชนประมงพื้นบ้านเกาะสินไห ตำบลปากน้ำ อำเภอเมือง จังหวัดระนอง พบว่า เป็นชุมชนชาวไทยมุสลิม ตั้งบ้านเรือนอยู่ติดๆ กัน มีโรงเรียนที่เปิดสอนถึงมัธยมตอนต้น โรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบล มัสยิดประจำหมู่บ้าน โทรศัพท์ของหมู่บ้าน ไฟฟ้าเป็นไฟปั่นจากเครื่องยนต์ น้ำจืดมีประปาหมู่บ้านใช้ในการอุปโภคแต่ไม่มีเพียงพอ ส่วนน้ำไว้บริโภคจะซื้อเป็นส่วนใหญ่ ชาวประมงมีอายุเฉลี่ย 37 ปี ครีวเรือนเป็นครีวเรือนขนาดกลาง มีสมาชิกเฉลี่ยประมาณ 5 คน และในครีวเรือนหนึ่งมีแรงงานที่ช่วยในการทำประมงประมาณ 2 คน มีระดับการศึกษาที่ค่อนข้างต่ำ มีรายได้จากการทำประมงเป็นรายได้หลัก มีช่วงรายได้น้อย เฉลี่ย 3,422 บาท/เดือน ประมาณ 8 เดือน และช่วงรายได้มาก เฉลี่ย 6,188 บาท/เดือน ประมาณ 4 เดือน ส่วนใหญ่รายได้จะไม่พอกับรายจ่าย ทำให้มีภาระหนี้สิน ร้อยละ 78.9 ไม่มีหนี้สินเพียงร้อยละ 21.1 โดยเป็นหนี้สินที่กู้ยืมจากแพปลาหรือนายทุนเป็นส่วนใหญ่

การประมง ชาวประมงพื้นบ้านเกาะสินไหส่วนใหญ่ มีเรือเป็นของตัวเอง เรือที่ใช้ทำการประมงทั้งหมดเป็นเรือเครื่องหางยาว ขนาดความยาวเรือ 7-10 เมตร ชนิดและจำนวนเครื่องมือประมงพื้นบ้าน ชาวประมงใช้เครื่องมือประมงหลายชนิดรวมกันขึ้นอยู่กับฤดูกาลในรอบปี โดยมีอวนจมกึ่ง อวนจมปลาเห็ดโคน และอวนลอยปลาทุ เป็นเครื่องมือประมงหลัก สำหรับปัญหาที่ชาวประมงประสบพบว่าเป็นปัญหาเรื่องช่วงฤดูมรสุมที่ยาวนานชาวประมงไม่สามารถออกไปทำการประมงได้ ปัญหาเรื่องปริมาณสัตว์น้ำที่จับได้มีปริมาณลดลง และปัญหาเรื่องต้นทุนการทำประมงสูง เป็นปัญหาที่ส่งผลต่อการทำประมงตามลำดับ

2. การรับรู้ข่าวสารและความรู้เกี่ยวกับการประมงและการจัดการทรัพยากรสัตว์น้ำ

การรับรู้ข่าวสารของชาวประมงอยู่ในระดับปานกลาง โดยได้รับข่าวสารทางวิทยุ โทรทัศน์ และจากผู้นำชุมชน ตามลำดับ โดยได้รับข่าวสารทั่วไปด้านการประมงมากกว่าการได้รับข่าวสารด้านการจัดการทรัพยากรสัตว์น้ำ และพบว่าชาวประมงมีความรู้เกี่ยวกับทรัพยากรและการจัดการทรัพยากรสัตว์น้ำในระดับต่ำ โดยเรื่องที่ชาวประมงส่วนใหญ่เข้าใจคลาดเคลื่อน คือ เข้าใจว่าปะการังเทียมเป็นแหล่งวางไข่ที่สำคัญของปลาผิวน้ำ

3. ทศนคติของชาวประมงพื้นบ้านต่อการจัดการประมงชายฝั่งของชุมชน

ชาวประมงส่วนใหญ่มีความรู้สึกต่อการจัดการประมงชายฝั่งของชุมชนในระดับต่ำ แต่กลับมีความคิดเห็นด้วยหากมีการจัดการประมงชายฝั่งของชุมชนในระดับที่สูง โดยชาวประมงมีความเห็นด้วยมากกับข้อที่ว่าชุมชนควรมีการช่วยเหลือเกื้อกูลซึ่งกันและกันในการทำประมงและดูแลทรัพยากรสัตว์น้ำเมื่อถึงพฤติกรรมหรือแนวโน้มพฤติกรรมของชาวประมงต่อการจัดการประมงชายฝั่งของชุมชนพบว่า มีพฤติกรรมหรือแนวโน้มพฤติกรรมต่อการจัดการทรัพยากรสัตว์น้ำในระดับต่ำ อย่างไรก็ตามทัศนคติของชาวประมงต่อการจัดการประมงชายฝั่งของชุมชน ชาวประมงยังมีทัศนคติในระดับปานกลาง

4. การยอมรับแนวทางต่างๆ ในการจัดการประมง

ชาวประมงมีการยอมรับแนวทางการจัดการทรัพยากรประมงหากมีการนำมาตรการจัดการประมงมาใช้ โดยแนวทางการจัดการเรื่องการห้ามจับสัตว์น้ำขนาดเล็ก โครงการจัดตั้งธนาคารสัตว์น้ำ และการกำหนดขนาดตาเครื่องมือประมง โดยให้การยอมรับมากตามลำดับ ในขณะที่เดียวกันมาตรการการจัดการประมงที่ชาวประมงไม่เห็นด้วยมาก ได้แก่ การจำกัดปริมาณเรือประมง การกำหนดจำนวนเครื่องมือประมง และการกำหนดปริมาณการจับสัตว์น้ำ ตามลำดับ โดยชาวประมงเห็นว่าองค์กรหลักที่สมควรดูแลทรัพยากรสัตว์น้ำคือ กลุ่มชาวประมงเอง

5. ปัจจัยที่ส่งผลต่อระดับทัศนคติของชาวประมงต่อการจัดการประมงชายฝั่งของชุมชน

รายได้ หนี้สิน อายุ ระดับการศึกษา ประสบการณ์ในการทำประมง ระดับการรับรู้ข่าวสาร และระดับความรู้ในเรื่องทรัพยากรสัตว์น้ำ ของชาวประมงไม่มีความสัมพันธ์กับทัศนคติต่อการจัดการประมงชายฝั่งของชุมชน

เอกสารอ้างอิง

- กัลยา วานิชย์บัญชา. 2548. การใช้ SPSS for Windows ในการวิเคราะห์ข้อมูล. ภาควิชาสถิติ, คณะพาณิชยศาสตร์และการบัญชี, จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย. 523 หน้า.
- จิระวัฒน์ วงศ์สวัสดิ์วัฒน์. 2547. ทศนคติ ความเชื่อ และพฤติกรรม การวัดการพยากรณ์ และการเปลี่ยนแปลง. พิมพ์ครั้งที่ 3. บัณฑิตวิทยาลัย, มหาวิทยาลัยอัสสัมชัญ, กรุงเทพมหานคร. 350 หน้า.
- เต็มศักดิ์ คทวณิช. 2548. จิตวิทยาทั่วไป. ซีเอ็ดยูเคชั่น, กรุงเทพมหานคร. 332 หน้า.
- พงศ์พัฒน์ บุญชูวงศ์ และ กุลภา มิ่งขวัญ. 2535. เศรษฐกิจการทำประมงพื้นบ้านบริเวณอ่าวปากพนัง: ทางเลือกในการประกอบอาชีพประมงกับการจัดการประมงชายฝั่ง. ใน : รายงานสัมมนาวิชาการ ประจำปี 2535 กรมประมง. วันที่ 16-18 กันยายน 2535. ณ สถาบันวิจัยประมงน้ำจืด บางเขน กรุงเทพมหานคร. หน้า 517-549.
- ภาณุวัฒน์ ศิวะสกุลราช. 2556. แนวคิดพื้นฐานพฤติกรรมมนุษย์. <http://www.geh2001.ssru.ac.th/file.php/1/u1.pdf>. 25 มีนาคม 2556.
- มะลิ บุญยรัตผลิน. 2545. การจัดการประมงทะเลไทยแนวใหม่. เอกสารวิชาการ. ฉบับที่ 1/2545. สำนักวิชาการ, กรมประมง, กระทรวงเกษตรและสหกรณ์. 104 หน้า.
- ASTV ผู้จัดการออนไลน์. 2556. จับชาวประมงคนไทย-พม่าออกจับปลาเขตหวงห้ามที่ระนอง. <http://www.manager.co.th/south/ViewNews.aspx?NewsID=9560000084201>. 10 กรกฎาคม 2556.
- Siamsouth.com. 2556. เกาะสินไห จังหวัดระนอง. <http://www.siamsouth.com/smf/index.php?topic=23463.0>. 6 มีนาคม 2556
- Yamane, T. 1970. Statistic: An introductory Analysis. 2nd Edition. A Harper International Edition, New York. 919 pp.
- Zar, J. H. 1984. Biostatistical analysis. Prentice-Hall, Inc., Englewood Cliffs, New Jersey. 620 pp.

ภาคผนวก ก

รหัสแบบสัมภาษณ์

แบบสัมภาษณ์ชาวประมง

--	--	--	--	--

เรื่อง ทศนคติของชาวประมงต่อการจัดการประมงชายฝั่งของชุมชน

ชื่อ.....นามสกุล.....
 ที่อยู่.....
 ผู้สัมภาษณ์.....วันที่สัมภาษณ์.....

ส่วนที่ 1 ข้อมูลทั่วไป

- เพศ () 1 ชาย () 2 หญิง
- อายุ..... ปี
- ศาสนา () 1 พุทธ () 2 อิสลาม () 3 อื่นๆ
- ระดับการศึกษา
 () 1 ไม่จบชั้นประถมศึกษา () 2 ประถมศึกษา () 3 มัธยมศึกษาตอนต้น
 () 4 มัธยมศึกษาตอนปลาย/ปวช. () 5 ประกาศนียบัตรวิชาชีพ/ปวส./อนุปริญญา
 () 6 ตั้งแต่ปริญญาตรีขึ้นไป
- สมาชิกในครัวเรือน.....คน (รวมตัวท่าน)
 แรงงานในครัวเรือนที่ช่วยทำการประมง(รวมตัวท่าน).....คน จ้างแรงงาน.....คน

ส่วนที่ 2 ลักษณะการประกอบอาชีพประมง

- อาชีพ (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)
 1 ทำประมง () 1.1 เจ้าของเรือประมง () 1.2 ลูกจ้าง () 1.3 เพาะเลี้ยงสัตว์น้ำ.....
 2 เกษตรกรรม () 2.1 ทำสวน () 2.2 ทำนา () 2.3 ทำไร่.....
 () 3 เลี้ยงสัตว์ () 4 รับจ้าง () 5 ค้าขาย () 6 ธุรกิจอื่นๆ (ระบุ).....
- ระยะเวลาในการทำการประมงในรอบ 1 ปี (ปีที่ผ่านมา)
 () ตลอดปี () ไม่ตลอดปี ระบุ.....เดือน
- ประสบการณ์ในการประกอบอาชีพประมง
 ประมงพาณิชย์.....ปี ประมงพื้นบ้าน.....ปี
- รายได้จากการประกอบอาชีพประมง
 () 1 เป็นรายได้ทั้งหมดของครอบครัว () 2 เป็นรายได้ > ร้อยละ 50 () 3 เป็นรายได้ < ร้อยละ 50
- รายได้จากการทำการประมงของครอบครัว (ไม่หักค่าใช้จ่าย)
 5.1 ช่วงรายได้มากเฉลี่ยเดือนละ.....บาท จำนวน.....เดือน
 5.2 ช่วงรายได้น้อยเฉลี่ยเดือนละ.....บาท จำนวน.....เดือน
- รายได้เปรียบเทียบรายจ่าย
 () 1 รายได้น้อยกว่ารายจ่าย () 2 รายได้เท่ากับรายจ่าย () 3 รายได้มากกว่ารายจ่าย
- ภาวะหนี้สิน
 () 1 ไม่มี (ข้ามไปทำข้อ 10) () 2 มีหนี้สิน
- ท่านนำเงินที่เป็นหนี้สินมาเพื่อ (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)
 () 1 เพื่อใช้จ่ายในครอบครัว () 2 ใช้จ่ายในการประกอบอาชีพ (ซื้อเรือ, ซ่อมเรือ, ซื้อเครื่องมือ)
 () 3 ค่าน้ำมันเชื้อเพลิง () 4 ค่าเล่าเรียน
 () 5 ซื้อมานพาทนะ (รถจักรยานยนต์ รถยนต์ ฯลฯ)
 () 6 เครื่องใช้ไฟฟ้าและสิ่งอำนวยความสะดวกภายในบ้าน () 7 อื่นๆ (ระบุ).....

9. แหล่งหนี้สิน (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)

- () 1 กองทุนหมู่บ้าน 1 ล้านบาท () 2 กองทุนออมทรัพย์สัจจะ
 () 3 ธนาคารเพื่อการเกษตร (ธกส.) () 4 ธนาคารพาณิชย์อื่นๆ () 5 ญาติพี่น้อง
 () 6 แอปปลา/นายทุน () 7 อื่นๆ (ระบุ).....

10. เรือประมง

- () 1 มีเรือเป็นของตนเอง.....ลำ ใช้ในการทำประมงเอง.....ลำ ให้เช่า.....ลำ
 () 2 ไม่มีเรือเป็นของตนเอง () 2.1 เช่า () 2.2 ออกร่วมกับเพื่อนบ้าน () 2.3 ออกร่วมกับญาติ

11. ข้อมูลการทำการประมง (ในช่วง 2 – 3 ปีที่ผ่านมา)

เครื่องมือ	จำนวน เครื่องมือ	ระยะเวลาที่ทำประมง											
		ม.ค.	กพ.	มีค.	เมย.	พค.	มิย.	กค.	สค.	กย.	ตค.	พย.	ธค.
() 1. ลอบปลา													
() 2. ลอบปู													
() 3. ลอบหมึก													
() 4. อวนลอยปลา													
() 5. อวนลอยกุ้ง													
() 6. อวนจมปู													
() 7. ไตปลากะตัก													
() 8. ไตหมึก													
() 9. อวนล้อม													
() 10. อวนลาก													
() 11. อวนรุน													
() 12. โป๊ะ/โพงพาง													
() 13. อื่นๆ													

12. เป็นสมาชิกของกลุ่มในชุมชนหรือองค์กรต่างๆ

- () ไม่เป็น
 () เป็น ชื่อกลุ่ม/องค์กร

13. เคยได้รับการฝึกอบรม

- () ไม่เคย
 () เคย เรื่อง () กฎหมายประมง
 () การอนุรักษ์ทรัพยากรสัตว์น้ำ
 () สิ่งแวดล้อม
 () อื่นๆ

ส่วนที่ 3 ปัญหาและระดับความรุนแรงของปัญหา

ปัญหา	มาก	ค่อนข้างมาก	น้อย	น้อยที่สุด
1 ช่วงฤดูมรสุม				
2 ต้นทุนการทำประมง				
3 แรงงานประมง				
4 ปริมาณสัตว์น้ำ				
5 การลักขโมยสัตว์น้ำจากการทำการประมง				
6 การต่อราคาสัตว์น้ำของชาวประมงกับแพปลา				
7 ผลกระทบจากมาตรการต่างๆ ของทางราชการ				
8 ผลกระทบจากการแย่งแหล่งการทำประมงของเรือนายทุนคนไทยที่ให้ชาวพม่าทำการ				
9 ความขัดแย้งของชาวประมงด้วยกัน				
10 ความขัดแย้งระหว่างชาวประมงและเจ้าหน้าที่ของรัฐ				

ส่วนที่ 4 การรับรู้ข่าวสารเกี่ยวกับทรัพยากรสัตว์น้ำ

เรื่อง	ไม่รับรู้	ปีละครั้ง	2-3 เดือน ครั้ง	เดือนละ ครั้ง	สัปดาห์ ละครั้ง	มากกว่า สัปดาห์ละ ครั้ง	แหล่งข่าวสาร
1. สภาพลมฟ้า อากาศ							() วิทยุ () โทรทัศน์ () สิ่งพิมพ์ () เพื่อนบ้าน/ญาติ () เจ้าหน้าที่รัฐ () ผู้นำชุมชน () NGO () แพปลา
2. คุณภาพน้ำทะเล							() วิทยุ () โทรทัศน์ () สิ่งพิมพ์ () เพื่อนบ้าน/ญาติ () เจ้าหน้าที่รัฐ () ผู้นำชุมชน () NGO () แพปลา
3. การขึ้นทะเบียนเรือ							() วิทยุ () โทรทัศน์ () สิ่งพิมพ์ () เพื่อนบ้าน/ญาติ () เจ้าหน้าที่รัฐ () ผู้นำชุมชน () NGO () แพปลา

4. กฎหมายประมง							☐ วิทย์ ☐ โทรทัศน์ ☐ สิ่งพิมพ์ ☐ เพื่อนบ้าน/ญาติ ☐ เจ้าหน้าที่รัฐ ☐ ผู้นำชุมชน ☐ NGO ☐ แพลลา
5. การห้ามจับปูม้าไข่นอกกระดอง							☐ วิทย์ ☐ โทรทัศน์ ☐ สิ่งพิมพ์ ☐ เพื่อนบ้าน/ญาติ ☐ เจ้าหน้าที่รัฐ ☐ ผู้นำชุมชน ☐ NGO ☐ แพลลา
6. โครงการธนาคารสัตว์น้ำ							☐ วิทย์ ☐ โทรทัศน์ ☐ สิ่งพิมพ์ ☐ เพื่อนบ้าน/ญาติ ☐ เจ้าหน้าที่รัฐ ☐ ผู้นำชุมชน ☐ NGO ☐ แพลลา
7. การปล่อยพันธุ์สัตว์น้ำ							☐ วิทย์ ☐ โทรทัศน์ ☐ สิ่งพิมพ์ ☐ เพื่อนบ้าน/ญาติ ☐ เจ้าหน้าที่รัฐ ☐ ผู้นำชุมชน ☐ NGO ☐ แพลลา
8. แหล่งอาศัยสัตว์ทะเล (ปะการังเทียม)							☐ วิทย์ ☐ โทรทัศน์ ☐ สิ่งพิมพ์ ☐ เพื่อนบ้าน/ญาติ ☐ เจ้าหน้าที่รัฐ ☐ ผู้นำชุมชน ☐ NGO ☐ แพลลา
9. การจับกุมผู้กระทำความผิดกฎหมายประมง							☐ วิทย์ ☐ โทรทัศน์ ☐ สิ่งพิมพ์ ☐ เพื่อนบ้าน/ญาติ

							() เจ้าหน้าที่รัฐ () ผู้นำชุมชน () NGO () แพปลา
10. มาตรการปิดอ่าว ฝั่งทะเลอันดามัน							() วิทย์ () โทรทัศน์ () สิ่งพิมพ์ () เพื่อนบ้าน/ญาติ () เจ้าหน้าที่รัฐ () ผู้นำชุมชน () NGO () แพปลา

ส่วนที่ 5 ความรู้เกี่ยวกับทรัพยากรและการจัดการทรัพยากรสัตว์น้ำ (ทำเครื่องหมาย / ถูก(1) หรือ X ผิด(0))

-1. ทรัพยากรสัตว์น้ำเป็นทรัพยากรที่ใช้แล้วหมดไป
-2. ปลาทุ ปลาปลิง และปลาทราย เป็นปลาผิวน้ำ
-3. ปูม้าสามารถวางไข่ได้ตลอดปี
-4. การจับสัตว์น้ำขึ้นมาใช้น้อยที่สุดทำให้มีสัตว์น้ำใช้ตลอดไป
-5. อวนจมปูเป็นเครื่องมือประมงที่ไม่ต้องขออาชญาบัตรในการทำประมง
-6. อวนจมปู อวนจมปลา และอวนกุ้งสามชั้นสามารถทำการประมงในเขต 3000 เมตร
-7. ปลาทุจับได้โดยอวนลากมากที่สุด
-8. ห้ามทำการประมงในเขตอุทยานแห่งชาติทางทะเล
-9. การผสมพันธุ์ของสัตว์น้ำส่วนใหญ่เป็นการผสมพันธุ์ภายนอกตัว
-10. สัตว์น้ำที่อาศัยในที่น้ำลึกมีขนาดเล็กกว่าที่อาศัยที่น้ำตื้นหรือชายฝั่งทะเล
-11. ช่วงมาตรการปิดอ่าวทางฝั่งทะเลอันดามัน 1 มีนาคม-30 มิถุนายน ของทุกปี
-12. กุ้งแชบ๊วย ที่จับได้โดยอวนจมกุ้งโดยมากมีขนาดเล็ก
-13. มีการกำหนดขนาดตาอวนของอวนลอยกุ้งสามชั้น
-14. ลอบปูเป็นเครื่องมือไม่ต้องขออาชญาบัตรในการทำประมง
-15. แหล่งอาศัยของปูม้ามีลักษณะเป็นดินทราย
-16. มาตรการปิดอ่าวเป็นการอนุรักษ์ทรัพยากรปูม้า
-17. ปะการังเทียมในจังหวัดระนองมีอยู่บริเวณเกาะพยาม เกาะช้าง หาดทรายดำ และเกาะกำ
-18. ปูม้าที่มีไข่นอกกระดองสีดำจะวางไข่หมดภายใน 3-4 วัน
-19. ปะการังเทียมเป็นแหล่งวางไข่ที่สำคัญของปลาผิวน้ำ
-20. ห้ามทำประมงอวนล้อมจับขนาดตาไม่ต่ำกว่า 2.5 ซม. ประกอบแสงไฟล่อในเวลากลางคืน
-21. ปลากระดูกสายไหม เป็นปลากะตักขนาดเล็กที่สามารถโตเพิ่มขนาดได้อีก
-22. ไข่มึกที่ใช้เป็นเหยื่อล่อในลอบหมึกสามารถฟักออกเป็นตัวได้
-23. เรือประมงสามารถขอขึ้นทะเบียนขอทำอวนลากเพิ่มเติมได้
-24. ในจังหวัดระนองไม่มีเขตมาตรการปิดอ่าวทางฝั่งทะเลอันดามัน
-25. อวนปากเสือเป็นเครื่องมือที่ผิดกฎหมาย

ส่วนที่ 6 ทศนคติต่อการจัดการทรัพยากรสัตว์น้ำ

6.1 ความรู้สึกต่อการจัดการทรัพยากรสัตว์น้ำ

1. รัฐควรมีการดูแลการใช้ประโยชน์ทรัพยากรสัตว์น้ำ () 1 ควร () 2 ไม่ควร
เหตุผล.....

2. รัฐควรปรับปรุงกฎหมาย ระเบียบ และข้อบังคับ ตลอดจนการบังคับใช้ให้มีประสิทธิภาพและสอดคล้องกับสถานการณ์ () 1 ควร () 2 ไม่ควร
เหตุผล.....
3. รัฐจะออกมาตรการกำหนดเขตทำการประมงชายฝั่งและพื้นที่ทำประมงที่ชัดเจนโดยให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นและองค์กรชาวประมงมีส่วนร่วม () 1 เหมาะสม () 2 ไม่เหมาะสม
เหตุผล.....
4. รัฐจะออกมาตรการกำหนดฤดูกาลอนุรักษ์ทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่งประมงที่ชัดเจนโดยให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นและองค์กรชาวประมงมีส่วนร่วม () 1 เหมาะสม () 2 ไม่เหมาะสม
เหตุผล.....
5. รัฐจะออกมาตรการควบคุมการลงแรงประมงให้สอดคล้องกับสภาวะทรัพยากรสัตว์น้ำ () 1 เหมาะสม () 2 ไม่เหมาะสม
เหตุผล.....

6.2 ความคิดเห็นต่อการจัดการทรัพยากรสัตว์น้ำ

ความคิดเห็นต่อการจัดการทรัพยากรสัตว์น้ำ	เห็นด้วย 4	ค่อนข้างเห็นด้วย 3	ค่อนข้างไม่เห็นด้วย 2	ไม่เห็นด้วยเลย 1
1 การจับสัตว์น้ำในปัจจุบันมีมากเกินไปที่สัตว์น้ำจะเจริญเติบโตได้ทัน				
2 การจับสัตว์น้ำทุกขนาดเป็นการใช้ประโยชน์ที่คุ้มค่า				
3 ควรห้ามการซื้อ - ขายสัตว์น้ำขนาดเล็ก				
4 การห้ามซื้อ - ขายสัตว์น้ำขนาดเล็กควรดำเนินการควบคุมกับแพปลามากกว่าชาวประมง				
5 ธนาคารสัตว์น้ำ ประสบความสำเร็จในการเพิ่มปริมาณสัตว์น้ำ				
6 การทิ้งปะการังเทียมจะทำให้ท่านยุ่งยากในการทำประมง				
7 ขยายเขตห้ามทำการประมงอวนลาก อวนรุน จาก 3 กม. เป็น 3 ไมล์ทะเล				
8 ควรกำหนดขนาดตาอวนของเครื่องมือประมงให้เหมาะสมตามหลักวิชาการเพื่อลดการจับสัตว์น้ำขนาดเล็ก				
9 ในจังหวัดของท่านควรมีการกำหนดพื้นที่เพื่ออนุรักษ์พ่อแม่พันธุ์สัตว์น้ำ				
10 เกิดความขัดแย้งระหว่างเครื่องมือประมงพื้นบ้านในชุมชน				
11 เครื่องมือประมงทุกชนิดควรมีการกำหนดพื้นที่ทำการประมงที่แน่นอน				
12 ควรมีการกำหนดฤดูห้ามทำการประมงที่แน่นอน				
13 ควรมีการกำหนดจำนวนเครื่องมือประมงพื้นบ้านแต่ละชนิด				
14 ควรมีการกำหนดจำนวนเรือประมง				
15 ควรกำหนดจำนวนปริมาณการจับสัตว์น้ำ/ลำ				
16 ควรมีการขึ้นทะเบียนเครื่องมือประมงพื้นบ้านทุกชนิด				
17 จำนวนเรือประมงที่ทำการประมงมีจำนวนมากเกินไป				
18 รัฐสนับสนุนปรับเปลี่ยนอาชีพออกนอกภาคประมง				
19 ถ้ารัฐออกมาตรการออกมาแล้วกระทบกับท่านบ้างท่านก็จะให้ความร่วมมือ				
20 หากมีมาตรการในการจัดการทรัพยากรสัตว์น้ำออกมา สมาชิกในชุมชนจะให้ความร่วมมือ				
21 ชุมชนของท่านมีการช่วยเหลือเกื้อกูลซึ่งกันและกันในการทำประมงและดูแลทรัพยากรสัตว์น้ำ				
22 องค์กรส่วนท้องถิ่นของท่านมีความสนใจเกี่ยวกับการจัดการทรัพยากร				
23 ผู้นำชุมชนของท่านมีความสนใจเกี่ยวกับการจัดการทรัพยากร				
24 สถานศึกษาในชุมชนของท่านมีความสนใจเกี่ยวกับการจัดการทรัพยากร				
25 การศึกษาทางวิชาการของกรมประมงมีความสำคัญต่อการจัดการประมง				

6.3 พฤติกรรม/แนวโน้มพฤติกรรมของชาวประมงต่อการจัดการทรัพยากรสัตว์น้ำ

หัวข้อ	ความรู้สึก	
1. ท่านเคยร่วมประชาสัมพันธ์ไม่ให้มีการจับสัตว์น้ำขนาดเล็ก	() ใช่	() ไม่ใช่
2. ท่านเคยปล่อยสัตว์น้ำขนาดเล็กมีชีวิตที่จับได้กลับคืนสู่ทะเล	() ใช่	() ไม่ใช่
3. ท่านจะชักชวนเพื่อนบ้านปล่อยสัตว์น้ำขนาดเล็กมีชีวิตที่จับได้กลับสู่ทะเล	() ใช่	() ไม่ใช่
4. การมีมาตรการห้ามจับสัตว์น้ำขนาดเล็ก ทำให้ท่านมีรายได้เพิ่มขึ้น	() ใช่	() ไม่ใช่
5. ท่านเป็นคนหนึ่งที่จะร่วมประชุมหาจุดที่ปะการังเทียมในชุมชนของท่าน	() เข้าร่วม	() ไม่เข้าร่วม
6. ท่านจะร่วมปรึกษากับเจ้าหน้าที่ในการกำหนดขนาดตาอวน	() ใช่	() ไม่ใช่
7. หากมีการกำหนดให้ขออาชญาบัตรเครื่องมือประมงทุกประเภท ท่านเป็นผู้หนึ่งที่จะคัดค้าน	() คัดค้าน	() ไม่คัดค้าน
8. หากมีการกำหนดขนาดตาอวนลอบปู ท่านเป็นผู้หนึ่งที่จะคัดค้าน	() คัดค้าน	() ไม่คัดค้าน
9. ท่านจะปฏิบัติตามหากมีการกำหนดปริมาณการจับสัตว์น้ำต่อลำ	() ปฏิบัติ	() ไม่ปฏิบัติ
10. ท่านจะใช้เครื่องมือประมงตามจำนวนที่กำหนดเท่านั้น	() ใช่	() ไม่ใช่
11. หากมีการจำกัดจำนวนเรือท่านเป็นผู้หนึ่งที่จะคัดค้าน	() คัดค้าน	() ไม่คัดค้าน
12. ท่านจะเข้าร่วมกิจกรรมในการเฝ้าระวังดูแลพื้นที่อนุรักษ์ทรัพยากรสัตว์น้ำ	() ใช่	() ไม่ใช่
13. หากรัฐกำหนดพื้นที่บางส่วนเป็นเขตอนุรักษ์ทรัพยากรสัตว์น้ำจะมี ชาวประมงฝ่าฝืน	() ใช่	() ไม่ใช่
14. ชาวประมงบางคนในชุมชนของท่านมีการฝ่าฝืนกฎหมายประมง	() ใช่	() ไม่ใช่
15. ท่านจะแจ้งเจ้าหน้าที่ของรัฐหากพบผู้ฝ่าฝืนมาตรการ	() ปฏิบัติ	() ไม่ปฏิบัติ

ส่วนที่ 7 การยอมรับแนวทางในการจัดการทรัพยากรสัตว์น้ำ

- กรณีที่รัฐจะดำเนินการดังต่อไปนี้ท่านและชุมชนของท่านจะยอมรับแนวคิดใด

() 1 ห้ามจับสัตว์น้ำขนาดเล็ก	() 2 โครงการธนาคารสัตว์น้ำ
() 3 การกำหนดขนาดตาอวนเครื่องมือประมง	() 4 การกำหนดพื้นที่ทำการประมง
() 5 การกำหนดฤดูกาลทำการประมง	() 6 การกำหนดปริมาณการจับ
() 7 การกำหนดปริมาณเครื่องมือ	() 8 จำกัดปริมาณเรือประมงที่ทำประมง
() 9 ปรับเปลี่ยนอาชีพออกนอกภาคประมง	
- ท่านคิดว่ามาตรการดังกล่าวข้างต้นมาตรการใดเหมาะสมที่สุด (เรียงลำดับ)

1 มาตรการข้อ.....	2 มาตรการข้อ.....	3 มาตรการข้อ.....
-------------------	-------------------	-------------------
- ตามความคิดของท่าน ท่านคิดว่าใครควรเป็นผู้ดูแลทรัพยากรปูม้า

() 1 กรมประมง	() 2 กรมทรัพยากรฯ	() 3 กรมอุทยาน	() 4 อบต.
() 5 องค์กรพัฒนาเอกชน (NGO)	() 6 กลุ่มชาวประมง		

ภาคผนวก ข

ตารางผนวกที่ 1 อัตราการจับ (กิโลกรัม/อวน 100 เมตร) และองค์ประกอบชนิดสัตว์น้ำ (ร้อยละ) จากเครื่องมืออวนจมกึ่ง ของชาวประมงพื้นบ้านเกาะสินไห จังหวัดระนอง

ชนิดสัตว์น้ำ	มกราคม	กุมภาพันธ์	มีนาคม	เมษายน	พฤษภาคม	มิถุนายน	กรกฎาคม	สิงหาคม	กันยายน	ตุลาคม	พฤศจิกายน	ธันวาคม	เฉลี่ย
อัตราการจับ (กก./อวน 100 เมตร)	1.42	1.44	2.41	2.16	0.65	1.31	2.34	1.75	-	0.68	2.00	2.91	1.76
องค์ประกอบชนิดสัตว์น้ำ (ร้อยละ)													
กุ้งเขี้ยว <i>Penaeus merguensis</i>	71.95	100.00	41.35	39.44	48.78	44.31	62.69	60.20	-	59.82	76.39	25.90	54.98
กุ้งกุลาดำ <i>P. monodon</i>	0.00	0.00	4.99	3.85	4.07	0.00	1.20	1.93	-	4.43	23.61	0.00	2.14
กุ้งกุลาลาย <i>P. semisulcatus</i>	0.00	0.00	3.94	1.15	1.06	0.00	0.00	0.00	-	0.00	0.00	0.37	0.36
กุ้งอื่นๆ <i>Penaeus spp.</i>	0.00	0.00	0.00	0.00	0.41	0.00	0.00	0.00	-	0.00	0.00	0.00	0.01
กุ้งโอคัก <i>Metapenaeus affinis</i>	13.56	0.00	5.21	0.00	0.00	3.93	10.65	0.00	-	2.20	0.00	0.00	4.29
กุ้งโอคัก <i>M. ensis</i>	7.35	0.00	26.22	0.74	0.00	0.11	0.04	1.19	-	0.00	0.00	0.00	1.79
กุ้งโอคักอื่นๆ <i>Metapenaeus spp.</i>	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.28	4.63	2.76	-	2.14	0.00	0.00	2.28
กุ้งปล้อง <i>Parapenaeopsis spp.</i>	0.00	0.00	0.00	0.00	0.65	0.00	0.66	11.99	-	2.67	0.00	0.00	3.09
ปลาจวด <i>Sciaenidae</i>	0.00	0.00	0.00	18.31	1.63	15.26	2.43	3.81	-	15.99	0.00	5.18	6.65
ปลาแมว <i>Thryssa</i>	0.00	0.00	0.00	2.85	4.39	8.72	8.10	1.77	-	1.85	0.00	0.00	4.38
ปลาซีกเดียว <i>Bothidae</i>	0.00	0.00	8.87	2.77	19.51	0.31	1.80	5.58	-	1.27	0.00	0.00	3.33
ปลาเห็ดโคน <i>Sillago spp.</i>	7.14	0.00	9.42	3.81	13.01	13.63	0.48	0.90	-	0.00	0.00	1.20	3.19
ปลาอูปุด <i>Pristigasteridae</i>	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	8.79	2.75	2.76	-	3.48	0.00	0.74	2.79
ปลาหลังเขียว <i>Sardinella spp.</i>	0.00	0.00	0.00	0.69	0.00	0.00	0.54	0.00	-	1.39	0.00	32.56	2.46
ปูน้ำ <i>Portunus pelagicus</i>	0.00	0.00	0.00	11.54	0.47	0.00	0.00	0.00	-	0.00	0.00	5.19	1.25
สัตว์น้ำอื่นๆ <i>Other aquatic animal</i>	0.00	0.00	0.00	14.85	6.02	4.66	4.03	7.11	-	4.76	0.00	28.86	7.01
รวม	100.00	100.00	100.00	100.00	100.00	100.00	100.00	100.00	-	100.00	100.00	100.00	100.00

ตารางผนวกที่ 2 อัตราการจับ (กิโลกรัม/อวน 100 เมตร) และองค์ประกอบชนิดสัตว์น้ำ (ร้อยละ) จากเครื่องมืออวนจมปลาเห็ดโคน ของชาวประมงพื้นบ้านเกาะสินไห จังหวัดระนอง

ชนิดสัตว์น้ำ	มกราคม	กุมภาพันธ์	มีนาคม	เมษายน	พฤษภาคม	มิถุนายน	กรกฎาคม	สิงหาคม	กันยายน	ตุลาคม	พฤศจิกายน	ธันวาคม	เฉลี่ย
อัตราการจับ (กก./อวน 100 เมตร)	-	-	0.70	1.09	0.68	0.41	0.87	0.59	-	3.34	1.85	3.67	1.19
องค์ประกอบชนิดสัตว์น้ำ (ร้อยละ)													
ปลาเห็ดโคน <i>Sillago spp.</i>	-	-	54.51	85.87	44.37	66.61	36.40	75.84	-	23.30	67.23	27.00	50.06
ปลาแพะ <i>Mullidae</i>	-	-	4.60	0.00	5.07	9.12	33.28	4.77	-	20.25	6.42	2.62	9.05
ปลาจวด <i>Sciaenidae</i>	-	-	28.96	0.00	17.12	7.33	0.00	4.33	-	7.05	9.93	0.00	7.37
ปลาทรายแดง <i>Nemipteridae</i>	-	-	0.00	9.97	0.63	0.42	0.00	0.00	-	0.63	0.00	35.99	6.73
ปลาปากคม <i>Synodontidae</i>	-	-	0.00	0.00	0.00	0.00	9.10	7.37	-	14.54	0.00	11.44	6.64
ปลาแมว <i>Thryssa</i>	-	-	8.01	0.00	12.68	0.00	0.00	0.23	-	5.71	0.00	0.00	3.08
ปลาใบปอ <i>Drepane spp.</i>	-	-	0.00	0.00	5.28	0.00	6.24	1.08	-	0.95	9.17	0.00	1.43
ปลาข้างเหลือง <i>Selaroides leptolepis</i>	-	-	0.00	4.16	0.00	0.65	6.40	0.67	-	1.48	0.00	2.35	1.37
ปลาเก๋า <i>Serranidae</i>	-	-	0.51	0.00	1.16	1.66	0.00	1.84	-	1.27	0.00	0.56	1.14
ปลาหลังเขียว <i>Sardinella spp.</i>	-	-	1.53	0.00	0.00	0.00	0.00	1.09	-	3.43	0.00	0.77	1.11
ปลาอูปุด <i>Pristigasteridae</i>	-	-	1.03	0.00	1.06	3.26	0.00	0.39	-	1.90	0.00	0.00	1.10
ปลาดอกหมาก <i>Gerreidae</i>	-	-	0.00	0.00	1.06	0.23	0.00	1.31	-	1.71	0.00	0.00	0.75
สัตว์น้ำอื่นๆ <i>Other aquatic animal</i>	-	-	0.85	0.00	11.57	10.72	8.58	1.08	-	17.78	7.25	19.27	10.17
รวม	-	-	100.00	100.00	100.00	100.00	100.00	100.00	-	100.00	100.00	100.00	100.00

ตารางผนวกที่ 3 อัตราการจับ (กิโลกรัม/อวน 100 เมตร) และองค์ประกอบชนิดสัตว์น้ำ (ร้อยละ)
จากเครื่องมืออวนลอยปลาหู ของชาวประมงพื้นบ้านเกาะสินไห จังหวัดระนอง

ชนิดสัตว์น้ำ	มกราคม	กุมภาพันธ์	มีนาคม	เมษายน	พฤษภาคม	มิถุนายน	กรกฎาคม	สิงหาคม	กันยายน	ตุลาคม	พฤศจิกายน	ธันวาคม	เฉลี่ย
อัตราการจับ (กก./อวน 100 เมตร)	1.73	5.24	-	-	-	-	-	-	-	-	-	6.61	5.46
องค์ประกอบชนิดสัตว์น้ำ (ร้อยละ)													
ปลาลัง <i>Rastrelliger kanagurta</i>	8.35	53.54	-	-	-	-	-	-	-	-	-	11.34	35.07
ปลาหู <i>R. brachysoma</i>	17.39	5.55	-	-	-	-	-	-	-	-	-	5.24	8.48
ปลาตะเพียนน้ำเค็ม <i>Anodontostoma chacunda</i>	30.15	2.02	-	-	-	-	-	-	-	-	-	43.98	16.15
ปลาดาบขาว <i>Chirocentrus dorab</i>	0.00	17.65	-	-	-	-	-	-	-	-	-	0.00	10.24
ปลาสิ่กุนผี <i>Alepes spp.</i>	21.03	2.89	-	-	-	-	-	-	-	-	-	10.82	8.80
ปลาสิ่กุนมง <i>Carangoides spp.</i>	0.77	3.48	-	-	-	-	-	-	-	-	-	2.27	2.59
ปลาจวด <i>Sciaenidae</i>	0.00	1.16	-	-	-	-	-	-	-	-	-	20.94	4.18
ปลาเห็ดโคน <i>Sillago sihama</i>	15.07	0.00	-	-	-	-	-	-	-	-	-	0.00	3.80
ปลาอินทรีบั้ง <i>Scomberomorus commerson</i>	0.00	3.83	-	-	-	-	-	-	-	-	-	2.44	2.63
ปลาสาก <i>Sphyraenidae</i>	0.00	2.92	-	-	-	-	-	-	-	-	-	0.00	1.70
ปลาสิ่กุนบั้ง <i>Atule mate</i>	0.00	1.16	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1.75	0.97
ปลาอีปุด <i>Pristigasteridae</i>	0.00	1.66	-	-	-	-	-	-	-	-	-	0.00	0.97
กุ้งแฉะบิวัย <i>Penaeus merguensis</i>	3.48	0.00	-	-	-	-	-	-	-	-	-	0.00	0.88
สัตว์น้ำอื่นๆ Other aquatic animal	3.76	4.14	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1.22	3.54
รวม	100.00	100.00	-	-	-	-	-	-	-	-	-	100.00	100.00

ตารางผนวกที่ 4 ความรู้เกี่ยวกับการจัดการทรัพยากรสัตว์น้ำ ของชาวประมงพื้นบ้านเกาะลันไห
จังหวัดระนอง

ความรู้	ร้อยละ	
	รู้	ไม่รู้
*1. ทรัพยากรสัตว์น้ำเป็นทรัพยากรที่ใช้แล้วหมดไป	27.90	72.10
*2. ปลาทุ ปลาปลิง และปลาทราย เป็นปลาผิวน้ำ	26.20	73.80
3. ปูม้าสามารถวางไข่ได้ตลอดปี	83.60	16.40
*4. การจับสัตว์น้ำขึ้นมาใช้น้อยที่สุดทำให้มีสัตว์น้ำใช้ตลอดไป	11.50	88.50
*5. อวนจมปูเป็นเครื่องมือประมงที่ไม่ต้องขออาชญาบัตรในการทำประมง	21.30	78.70
6. อวนจมปู อวนจมปลา และอวนกุ้งสามชั้นสามารถทำการประมงในเขต 3000 เมตร	88.50	11.50
7. ปลาทุจับได้โดยอวนลากมากที่สุด	54.10	45.90
8. ห้ามทำการประมงในเขตอุทยานแห่งชาติทางทะเล	98.40	1.60
9. การผสมพันธุ์ของสัตว์น้ำส่วนใหญ่เป็นการผสมพันธุ์ภายนอกตัว	90.20	9.80
*10. สัตว์น้ำที่อาศัยในน้ำลึกมีขนาดเล็กกว่าที่อาศัยที่น้ำตื้นหรือชายฝั่งทะเล	44.30	55.70
11. ช่วงมาตรการปิดอ่าวทางฝั่งทะเลอันดามัน 1 มีนาคม-30 มิถุนายน ของทุกปี	41.00	59.00
12. กุ้งแชบ๊วย ที่จับได้โดยอวนจมกุ้งโดยมากมีขนาดเล็ก	39.30	60.70
*13. มีการกำหนดขนาดตาอวนของอวนลอยกุ้งสามชั้น	26.20	73.80
*14. ลอบปูเป็นเครื่องมือไม่ต้องขออาชญาบัตรในการทำการประมง	70.50	29.50
*15. แหล่งอาศัยของปูม้ามีลักษณะเป็นดินทราย	88.50	11.50
*16. มาตรการปิดอ่าวเป็นการอนุรักษ์ทรัพยากรปูม้า	16.40	83.60
17. ปะการังเทียมในจังหวัดระนองมีอยู่บริเวณเกาะพยาม เกาะช้าง หาดทรายดำ และเกาะกำ	96.70	3.30
*18. ปูม้าที่มีไข่นอกกระดองสีดำจะวางไข่หมดภายใน 3-4 วัน	16.40	83.60
*19. ปะการังเทียมเป็นแหล่งวางไข่ที่สำคัญของสัตว์น้ำ	1.60	98.40
20. ห้ามทำประมงอวนล้อมจับขนาดตาไม่ต่ำกว่า 2.5 ซม. ประกอบแสงไฟล่อในเวลาากลางคืน	96.70	3.30
*21. ปลาเกะตักสายไหม เป็นปลาเกะตักขนาดเล็กที่สามารถโตเพิ่มขนาดได้อีก	77.00	23.00
22. ไข่หมึกที่ใช้เป็นเหยื่อล่อในลอบหมึกสามารถฟักออกเป็นตัวได้	90.20	9.80
23. เรือประมงสามารถขอขึ้นทะเบียนขอทำอวนลากเพิ่มเติมได้	44.30	55.70
*24. ในจังหวัดระนองไม่มีเขตมาตรการปิดอ่าวทางฝั่งทะเลอันดามัน	37.70	62.30
*25. อวนปากเสือเป็นเครื่องมือที่ผิดกฎหมาย	90.20	9.80
* ข้อคำถามที่ถูกนำมาใช้วิเคราะห์ทางสถิติ		

ตารางผนวกที่ 5 ความรู้สึกในการจัดการทรัพยากรสัตว์น้ำ ของชาวประมงพื้นบ้านเกาะสินไห
จังหวัดระนอง

หัวข้อ	ความรู้สึก (ร้อยละ)	
1. รัฐควรมีการดูแลการใช้ประโยชน์ทรัพยากรสัตว์น้ำ	ดี (98.60)	ไม่ดี (1.40)
2. รัฐควรปรับปรุงกฎหมาย ระเบียบ และข้อบังคับ ตลอดจนการบังคับใช้ให้มีประสิทธิภาพและสอดคล้องกับ สถานการณ์	ดี (84.30)	ไม่ดี (15.70)
3. รัฐจะออกมาตรการกำหนดเขตทำการประมงชายฝั่ง และพื้นที่ทำประมงที่ชัดเจนโดยให้องค์กรปกครองส่วน ท้องถิ่นและองค์กรชาวประมงมีส่วนร่วม	ดี (94.30)	ไม่ดี (5.70)
4. รัฐจะออกมาตรการกำหนดฤดูการอนุรักษ์ทรัพยากร ทางทะเลและชายฝั่งประมงที่ชัดเจนโดยให้องค์กร ปกครองส่วนท้องถิ่นและองค์กรชาวประมงมีส่วนร่วม	ดี (90.00)	ไม่ดี (10.00)
5. รัฐจะออกมาตรการควบคุมการลงแรงประมงให้ สอดคล้องกับสภาวะทรัพยากรสัตว์น้ำ	ดี (67.10)	ไม่ดี (32.90)

ตารางผนวกที่ 6 ความคิดเห็นในการจัดการทรัพยากรสัตว์น้ำ ของชาวประมงพื้นบ้านเกาะลันไท
จังหวัดระนอง

ความคิดเห็นต่อการจัดการทรัพยากรสัตว์น้ำ	ระดับความคิดเห็น (ร้อยละ)			
	เห็นด้วย	ค่อนข้างเห็นด้วย	ค่อนข้างไม่เห็นด้วย	ไม่เห็นด้วยเลย
1. การจับสัตว์น้ำในปัจจุบันมีมากเกินไปกว่าที่สัตว์น้ำจะเจริญเติบโตได้ทัน	57.14	25.71	7.14	10.01
2. การจับสัตว์น้ำทุกขนาดเป็นการใช้ประโยชน์ที่คุ้มค่า	41.43	38.57	12.86	7.14
3. ควรห้ามการซื้อ - ขายสัตว์น้ำขนาดเล็ก	50.00	31.43	5.71	12.86
4. การห้ามซื้อ-ขายสัตว์น้ำขนาดเล็กควรดำเนินการควบคุมกับแพปลามากกว่าชาวประมง	61.43	32.86	0.00	5.71
5. ธนาคารสัตว์น้ำประสบความสำเร็จในการเพิ่มปริมาณสัตว์น้ำ	61.43	27.14	5.71	5.72
6. การตั้งปะการังเทียมจะทำให้ท่านยุ่งยากในการทำประมง	35.71	5.71	2.86	55.72
7. ขยายเขตห้ามทำการประมงอวนลาก อวนรุน จาก 3 ก.ม. เป็น 3 ไมล์ทะเล	67.14	25.71	1.43	5.72
8. ควรกำหนดขนาดตาอวนของเครื่องมือประมงให้เหมาะสมตามหลักวิชาการเพื่อลดการจับสัตว์น้ำขนาดเล็ก	62.86	24.29	7.14	5.71
9. ในจังหวัดของท่านควรมีการกำหนดพื้นที่เพื่ออนุรักษ์พ่อแม่พันธุ์สัตว์น้ำ	60.00	27.14	4.29	8.57
10. เกิดความขัดแย้งระหว่างเครื่องมือประมงพื้นบ้านในชุมชน	12.86	8.57	8.57	70.00
11. เครื่องมือประมงทุกชนิดควรมีการกำหนดพื้นที่ทำการประมงที่แน่นอน	51.43	24.29	10.00	14.29
12. ควรมีการกำหนดฤดูห้ามทำการประมงที่แน่นอน	31.43	31.43	8.57	28.57
13. ควรมีการกำหนดจำนวนเครื่องมือประมงพื้นบ้านแต่ละชนิด	37.14	25.71	11.43	25.72
14. ควรมีการกำหนดจำนวนเรือประมง	28.57	17.14	10.00	44.29
15. ควรกำหนดจำนวนปริมาณการจับสัตว์น้ำ/ลำ	20.00	10.00	11.43	58.57
16. ควรมีการขึ้นทะเบียนเครื่องมือประมงพื้นบ้านทุกชนิด	58.57	28.57	2.86	10.00
17. จำนวนเรือประมงที่ทำการประมงมีจำนวนมากเกินไป	38.57	24.29	14.29	22.85
18. รัฐสนับสนุนปรับเปลี่ยนอาชีพออกนอกภาคประมง	47.14	28.57	8.57	15.72
19. ถ้ารัฐออกมาตรการออกมาแล้วกระทบกับท่านบ้างท่านก็จะให้ความร่วมมือ	47.14	32.86	7.14	12.86
20. หากมีมาตรการในการจัดการทรัพยากรสัตว์น้ำออกมา สมาชิกในชุมชนจะให้ความร่วมมือ	58.57	31.43	1.43	8.57
21. ชุมชนของท่านควรมีการช่วยเหลือเกื้อกูลซึ่งกันและกันในการทำประมงและดูแลทรัพยากรสัตว์น้ำ	77.14	14.29	0.00	8.57
22. องค์กรส่วนท้องถิ่นของท่านมีความสนใจเกี่ยวกับการจัดการทรัพยากร	61.43	28.57	0.00	10.00
23. ผู้นำชุมชนของท่านมีความสนใจเกี่ยวกับการจัดการทรัพยากร	55.71	35.71	0.00	8.58
24. สถานศึกษาในชุมชนของท่านมีความสนใจเกี่ยวกับการจัดการทรัพยากร	57.14	38.57	1.43	2.86
25. การศึกษาทางวิชาการของกรมประมงมีความสำคัญต่อการจัดการประมง	61.43	35.71	0.00	2.86

ตารางผนวกที่ 7 แนวโน้มพฤติกรรมในการจัดการทรัพยากรสัตว์น้ำ ของชาวประมงพื้นบ้านเกาะสินไห
จังหวัดระนอง

หัวข้อ	ความรู้สึก	
1. ท่านเคยร่วมประชาสัมพันธ์ไม่ให้มีการจับสัตว์น้ำขนาดเล็ก	ใช่ (75.71)	ไม่ใช่ (24.29)
2. ท่านเคยปล่อยสัตว์น้ำขนาดเล็กมีชีวิตที่จับได้กลับคืนสู่ทะเล	ใช่ (88.57)	ไม่ใช่ (11.43)
3. ท่านจะชักชวนเพื่อนบ้านปล่อยสัตว์น้ำขนาดเล็กมีชีวิตที่จับได้กลับสู่ทะเล	ใช่ (90.00)	ไม่ใช่ (10.00)
4. การมีมาตรการห้ามจับสัตว์น้ำขนาดเล็ก ทำให้ท่านมีรายได้เพิ่มขึ้น	ใช่ (74.28)	ไม่ใช่ (25.72)
5. ท่านเป็นคนหนึ่งที่จะร่วมประชุมหาจุดทิ้งปะการังเทียมในชุมชนของท่าน	เข้าร่วม (94.28)	ไม่เข้าร่วม (5.72)
6. ท่านจะร่วมปรึกษากับเจ้าหน้าที่ในการกำหนดขนาดตาอวน	ใช่ (85.71)	ไม่ใช่ (14.29)
7. หากมีการกำหนดให้ขออาชญาบัตรเครื่องมือประมงทุกประเภทท่านเป็นผู้หนึ่งที่จะคัดค้าน	คัดค้าน (37.14)	ไม่คัดค้าน (62.86)
8. หากมีการกำหนดขนาดตาอวนลอบปู ท่านเป็นผู้หนึ่งที่จะคัดค้าน	คัดค้าน (37.14)	ไม่คัดค้าน (62.86)
9. ท่านจะปฏิบัติตามหากมีการกำหนดปริมาณการจับสัตว์น้ำต่อลำ	ปฏิบัติ (57.14)	ไม่ปฏิบัติ (42.86)
10. ท่านจะใช้เครื่องมือประมงตามจำนวนที่กำหนดเท่านั้น	ใช่ (78.57)	ไม่ใช่ (21.43)
11. หากมีการจำกัดจำนวนเรือท่านเป็นผู้หนึ่งที่จะคัดค้าน	คัดค้าน (50.00)	ไม่คัดค้าน (50.00)
12. ท่านจะเข้าร่วมกิจกรรมในการเฝ้าระวังดูแลพื้นที่อนุรักษ์ทรัพยากรสัตว์น้ำ	ใช่ (100.00)	ไม่ใช่ (0.00)
13. หากรัฐกำหนดพื้นที่บางส่วนเป็นเขตอนุรักษ์ทรัพยากรสัตว์น้ำจะมีชาวประมงฝ่าฝืน	ใช่ (86.57)	ไม่ใช่ (31.43)
14. ชาวประมงบางคนในชุมชนของท่านมีการฝ่าฝืนกฎหมายประมง	ใช่ (42.86)	ไม่ใช่ (57.14)
15. ท่านจะแจ้งเจ้าหน้าที่ของรัฐหากพบผู้ฝ่าฝืนมาตรการ	ปฏิบัติ (90.00)	ไม่ปฏิบัติ (10.00)